

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

Statistická analýza a průzkum organizovaných volnočasových aktivit dětí školního věku a mládeže v regionu města Kladno

Sabina Jechová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Sabina Jechová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Statistická analýza a průzkum organizovaných volnočasových aktivit dětí školního věku a mládeže v regionu města Kladno

Název anglicky

Statistical analysis and survey of organized leisure activities of children of school age and youth in the region of Kladno

Cíle práce

Problematika volného času dětí a mládeže je v posledních letech velmi diskutována, ale přesto není komplexně a systematicky pokryta sociologickým výzkumem. Otázkami souvisejícími s volným časem dětí a mládeže se zabývají pouze některé výzkumné práce jako jednou ze součástí svých šetření. Cílem bakalářské práce je statistická analýza sekundárních a primárních dat vypovídajících o využití volnočasových aktivit dětí školního věku a mládeže a rovněž o postojích k organizovaným volnočasovým aktivitám v regionu města Kladno. Studentka na základě primárních dat získaných z vlastního dotazníkového šetření bude definovat faktory, které statisticky významně ovlivňují účast mládeže daného regionu ve volnočasových aktivitách.

Metodika

Pro analýzu sekundárních dat bude využito vybraných metod analýzy časových řad. Bude provedena grafická analýza a dynamika změn bude popsána pomocí vybraných elementárních charakteristik časových řad. S ohledem na vývoj vybraných ukazatelů budou zvoleny vhodné interpolační a extrapolační metody. Pro získání primárních dat bude studentka realizovat vlastní dotazníkové šetření na základních a středních školách v regionu města Kladna. Data z dotazníků budou zpracována s využitím vybraných metod analýzy kvalitativních znaků (kontingenční a asociační tabulky). Pro statistickou analýzu dat a prezentaci výstupů bude využito statistického systému STATISTICA.

Doporučený rozsah práce

40 – 60 stran

Klíčová slova

Děti, mládež, volný čas, region Kladno, volnočasové aktivity, zájmy, rodina, dotazníkové šetření, statistická analýza.

Doporučené zdroje informací

FORBELSKÁ, M.: Stochastické modelování jednorozměrných časových řad. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 251 s. ISBN 978-80-210-4812-6.

HÁJEK, B.: Děti, vedoucí, volný čas. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. ISBN 80-86784-06-1.

HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ J.: Pedagogické ovlivňování volného času. Praha. Portál., 2011, ISBN 978-80-262-0030-7.

HOFBAUER, B.: Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.

KÁBA, B., SVATOŠOVÁ, L.: Statistické nástroje ekonomického výzkumu. 1. vydání.

Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň. 2012. 176 s. ISBN 978-80-7380 359-9.

LÖRINCOVÁ, L., MÁDROVÁ, L., PAVLJUK, D.: Volnočasové aktivity pro děti. Boskovice: ALBERT, 2009. ISBN 978-80-7326-160-3.

PÁVKOVÁ, J., et al.: Pedagogika volného času: Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času, Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-295-5.

PECÁKOVÁ, I. Statistika v terénních průzkumech. Praha: Professional Publishing, 2008. 231 s. ISBN 978-80-86946-74-0.

ŘEZANKOVÁ, H. Analýza dat z dotazníkových šetření. Praha : Professional Publishing, 2010. 217 s. ISBN 978-80-7431-019-5.

STAŠOVÁ, L., SLANINOVÁ, G., JUNOVÁ, I.: Nová generace: vybrané aspekty socializace a výchovy současných dětí a mládeže v kontextu medializované společnosti. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-567-7.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Radka Procházková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 15. 1. 2018

Elektronicky schváleno dne 15. 1. 2018

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne 29. 01. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Statistická analýza a průzkum organizovaných volnočasových aktivit dětí školního věku a mládeže v regionu města Kladno" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Radce Procházkové, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Statistická analýza a průzkum organizovaných volnočasových aktivit dětí školního věku a mládeže v regionu města Kladno

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou volnočasových aktivit dětí a mládeže ve vybraném regionu města Kladno. Teoretická část je zaměřena na popis pojmů, které jsou nedílnou součástí tohoto tématu, jako například definování volného času, faktorů a institucí které volný čas ovlivňují, motivace k němu nebo patologické jevy chování. Práce rovněž zahrnuje charakteristiku regionu města Kladno.

V navazující vlastní části je vyhotovena statistická analýza časových řad demografického vývoje v regionu města Kladno v letech 1991 až 2016. Dále byla provedena analýza časové řady poskytnutých celkových dotací do volnočasových aktivit. Na základě získaných dat z dotazníkového šetření jsou provedeny analýzy kvalitativních znaků o vlivu faktorů na návštěvnost organizovaných volnočasových aktivit – z pohledu pohlaví, bydliště a vlivu rodiny a analýza časové řady týkající se zájmu o ně. Analýzy byly zpracovány za pomoci softwaru Statistica 12. Závěrem, lze konstatovat, že město Kladno vynakládá nemalé úsilí do rozvoje této oblasti a neustále se snaží rozšiřovat a podporovat svojí nabídku volnočasových aktivit, ať již organizovaných pomocí dotací nebo neorganizovaných v podobě nových projektů a výstaveb.

Klíčová slova: Děti, mládež, volný čas, region Kladno, volnočasové aktivity, zájmy, rodina, dotazníkové šetření, statistická analýza.

Statistical analysis and survey of organized leisure activities of children of school age and youth in the region of Kladno

Abstract

This Bachelor thesis deals with free time activities of children and teenagers in selected region of town Kladno. Theoretical part of thesis is focused on description of terms, which are integral components of this topic, such as definition of free time, factors and institutions which influence leisure time, motivation for it or pathological phenomena of behavior. Thesis also includes characteristics of town Kladno.

In next part of thesis is made statistical chronological analysis of demographical development in region of town Kladno between 1991 and 2016. Follows chronological analysis of funding provided for leisure activities. Based on data obtained from questionnaire survey is done analysis of qualitative elements about influence of factors on attendance of organized leisure activities – from the perspective of gender, residence and influence of family and chronological analysis related to interest in them. Analyzes were made by software Statistica 12. In conclusion can be said, that town Kladno is making considerable efforts in development of this sphere and is constantly trying to expand and support its offer of leisure activities, both organized through funding or not organized ones in form of new projects and building-up.

Keywords: Children, youth, leisure, region Kladno, leisure activities, interests, family, questionnaire survey, statistical analysis.

Obsah

1.	Úvod	12
2.	Cíl práce a metodika.....	13
2.1	Cíl práce	13
2.2	Metodika	13
2.2.1	Analýza časových řad a popis trendu.....	13
2.2.2	Dotazníkové průzkumy a jejich zpracování.....	16
2.2.3	Analýza kvalitativních znaků.....	18
3.	Teoretická východiska	21
3.1	Volnočasové aktivity.....	21
3.1.1	Charakteristika volného času	21
3.1.2	Různost pohledů na volný čas.....	23
3.1.3	Volný čas z vývojového hlediska.....	24
3.1.4	Funkce volného času	26
3.2	Zájmová činnost.....	27
3.2.1	Kategorizace zájmových činností	27
3.2.2	Motivování zájmových činností.....	28
3.3	Výchova	30
3.3.1	Charakteristika výchovy	30
3.3.2	Faktory a instituce ovlivňující volný čas	31
3.3.3	Funkce výchovy mimo vyučování	33
3.4	Sociálně patologické chování.....	35
3.4.1	Nevyužití potenciálu volného času	35
3.4.2	Patologické jevy chování	36
3.5	Volný čas a média	38
3.6	Specifikace vybraného regionu	42
3.6.1	Geografická a demografická charakteristika regionu města Kladno	42
3.6.2	Historie regionu města Kladno	44
3.6.3	Školství regionu města Kladno	46
3.6.4	Sportovní aktivity v regionu města Kladno	47
3.6.5	Projekty zaměřené na volnočasové aktivity v regionu města Kladno	48
3.6.6	Středisko volného času Labyrint Kladno	51
4.	Vlastní práce.....	52
4.1	Demografický vývoj v regionu města Kladno	52
4.2	Analýza poskytnutých dotací na volnočasové aktivity dětí a mládeže v regionu města Kladno	54

4.3	Analýza dotazníkového šetření	55
4.3.1	Analýza návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit.....	56
4.3.2	Analýza návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit v závislosti na pohlaví respondentů	57
4.3.3	Analýza závislosti bydliště respondentů na návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit	58
4.3.4	Analýza závislosti vlivu rodiny na respondenta při výběru zájmového kroužku.....	59
6.	Závěr	60
7.	Seznam použitých zdrojů	62
8.	Přílohy	68

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Administrativní rozdělení okresu Kladno	42
Obrázek 2:	Administrativní mapa správního obvodu Kladno	43
Obrázek 3:	Administrativní členění obce Kladno	44
Obrázek 4:	Znak Statutárního města Kladna	45

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Schéma asociační tabulky	18
Tabulka 2:	Počet obyvatel obce Kladno k 1.1. 2018	44
Tabulka 3:	Dotazníkové šetření, seznam škol.....	55

Seznam grafů

Graf 1:	Vývoj volnočasových aktivit české mládeže do roku 2005	39
Graf 2:	Trávení volného času 13-15 letých dětí ve všední den.....	40
Graf 3:	Trávení volného času 13-15 letých dětí o víkend.....	40
Graf 4:	Mediální aktivity českých dětí, 2011	41
Graf 5:	Vývoj počtu obyvatel v regionu města Kladno v letech 1991-2016	52
Graf 6:	Vývoj celkových městem Kladnem poskytnutých dotací do oblasti volnočasových aktivit.....	54
Graf 7:	Důvody nenávštěvování organizovaných volnočasových aktivit.....	56
Graf 8:	Chybějící aktivity na Kladně	57

Graf 9: Histogram; Pohlaví vs. Zájmový kroužek	58
Graf 10: Histogram; Pohlaví vs. Bydliště	58
Graf 11: Histogram; Věk vs. Vliv rodiny	59

Seznam příloh

Příloha 1: Poskytnuté dotace z Fondu Sportovní komise Rady města v roce 2017.	68
Příloha 2: Vynaložené prostředky do sportu ve statutárních městech.	70
Příloha 3: Financování projektu Úprava a výstavba dětských hřišť – 1. etapa.....	71
Příloha 4: Financování projektu Centrum ekologické výchovy.....	71
Příloha 5: Financování sportovní haly BIOS	72
Příloha 6: Financování projektu Kladenská sportoviště	72
Příloha 7: Financování projektu Úprava a výstavba dětských hřišť - 2. etapa	73
Příloha 8: Financování projektu Rekonstrukce dopravního sportovního hřiště.....	73
Příloha 9: Financování projektu Park Zoologická	74
Příloha 10: Katalog nabízených kroužků Labyrint	75
Příloha 11: Tabulka demografického vývoje v regionu města Kladno.....	86
Příloha 12: Grafické vyjádření demografického vývoje obyvatel 0-14 let v regionu města Kladno	86
Příloha 13: Grafické vyjádření demografického vývoje obyvatel 15-64 let v regionu města Kladno	86
Příloha 14: Výsledky regrese pro obyvatele 0-14 let.....	86
Příloha 15: Výsledky regrese pro obyvatele 15-64 let.....	86
Příloha 16: Predikce pro rok 2018, obyvatelé 0-14 let	86
Příloha 17: Predikce pro rok 2018, obyvatelé 15-64 let	86
Příloha 18: Vývoj celkových městem Kladnem poskytnutých dotací do oblasti volnočasových aktivit.....	86
Příloha 19: Dotazník pro první stupeň ZŠ	87
Příloha 20: Dotazník pro druhý stupeň ZŠ a pro studenty SŠ	87
Příloha 21: Důvody nenavštěvování organizovaných volnočasových aktivit děti prvního stupně.....	88
Příloha 22: Důvody nenavštěvování organizovaných volnočasových aktivit děti a mládeže druhého stupně a středních škol	88
Příloha 23: Pozorované četnosti; Pohlaví vs. Zájmový kroužek	89

Příloha 24: χ^2 test pro nezávislost; Pohlaví vs. Zájmový kroužek	89
Příloha 25: Pozorované četnosti; Pohlaví vs. Bydliště	89
Příloha 26: χ^2 test pro nezávislost; Pohlaví vs. Bydliště	89
Příloha 27: Pozorované četnosti; Věk vs. Vliv rodiny	90
Příloha 28: χ^2 test pro nezávislost; Věk vs. Vliv rodiny	90

1. Úvod

Čas je považován za jistotu a šanci lidského života, protože časové vymezení života předpokládá a vyžaduje, aby člověk čas zhodnocoval co nejlépe a jednal aktivně. Fenomén volného času existuje již od starověku, nicméně volný čas jako takový je relativně moderní pojem, který vznikl z nutnosti vymezení volna a pracovní doby až v době osvícenství. Ke vzniku výchovných zařízení přispěl rozvoj průmyslové výroby a zrušení nevolnictví. Lidé se začali hromadně stěhovat z venkova do měst za pracemi, a v manufakturách nebo továrnách trávili většinu svého času. Bylo potřeba zařídit dozor pro děti i v době po vyučování, a tak začaly již v 19. století vznikat různé kluby, dobročinné a podpůrné spolky a charitativní organizace.

Volný čas je doba, kterou jedinec tráví libovolně a dobrovolně na základě svých zájmů, a která významně napomáhá při utváření osobnosti a rozvoje jedince či snazšímu pozitivnímu procesu socializace.

Je důležité, aby děti trávily svůj čas tím, co mají rády, co je baví. Volnočasové aktivity se stávají fenoménem moderní doby. Města se snaží nabízet co největší možnou škálu volnočasového vyžití, ať už jsou to různé kluby, oddíly nebo kroužky. Investuje se čas i peníze nejenom do rozvoje organizovaných volnočasových aktivit, ale objevuje se i snaha všemožně rozšiřovat svou nabídku i po stránce aktivního neorganizovaného žití - například výstavbou různých hřišť nebo zábavních parků.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce bylo sledování návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit dětí a mládeže v regionu města Kladno. Analyzovat případné rozdíly návštěvnosti zájmových kroužků v závislosti na věkové skupině, pohlaví či bydlišti. Jestli jsou děti, popřípadě kým, ovlivněny při výběru své zájmové aktivity. Zjistit a eventuálně porovnat důvody, proč děti a mládež nemají o organizované aktivity zájem, a jakou aktivitu na území města postrádají. Dílčím cílem práce byla analýza demografického vývoje věkových skupin v regionu města Kladno a vývoj ročních celkových městem poskytnutých dotací klubům, které se volnočasovými aktivitami zabývají.

2.2 Metodika

2.2.1 Analýza časových řad a popis trendu

Analýza časových řad je sada postupů, které slouží k popisu časových řad. Časová řada je posloupnost dat stejné povahy z hlediska věcného a prostorového, seřazených postupně podle času od minulosti do přítomnosti. Časové řady lze rozdělit podle hlediska na okamžikové, představovány hodnotami k určitému časovému okamžiku nebo k určitému datu a intervalové, představovány hodnotami za určitý časový interval. Další způsob dělení je podle periodicity dat na dlouhodobé (roční) a krátkodobé (periodicita kratší než 1 rok). A podle sledovaných ukazatelů na původní (neupravené hodnoty) a odvozené (napočítané statistické charakteristiky z původních dat). Cílem analýzy časových řad je získat představu o charakteru procesu konkrétní časové řady. K tomu se používají elementární charakteristiky časových řad. Tyto charakteristiky dělíme na absolutní a relativní. Mezi absolutní charakteristiky patří absolutní přírůstky, které se získají z první diference, a umožňují absolutní porovnání hodnot jednotlivých členů časové řady a charakterizují tak absolutní přírůstek nebo úbytek ukazatele v určitém okamžiku proti okamžiku bezprostředně předcházejícímu (Sebera, Klárová, Zháněl, 2014).

[2.1]

$$dy_t = y_t - y_{t-1}, \quad t = 2, 3, \dots, n.$$

Druhou absolutní charakteristikou je absolutní zrychlení (respektive zpomalení) vývoje, které lze získat druhou absolutní diferencí a to rozdílem dvou sousedních absolutních přírůstků (prvních absolutních diferencí). Udávají, o kolik byl následující přírůstek větší nebo menší než předcházející.

[2.2]

$$d^2y_t = dy_t - dy_{t-1} = y_t - 2y_{t-1} + y_{t-2}, \quad t = 3, \dots, n.$$

Průměrný absolutní přírůstek je pak vyjádřen vztahem:

[2.3]

$$\bar{d}_{11} = \frac{y_n - y_1}{n - 1}$$

Mezi relativní charakteristiky růstu či poklesu patří koeficient růstu a tempo růstu. Jedná se o bezrozměrné veličiny. Koeficient růstu charakterizuje relativní postupnou rychlost změn hodnot v čase, v procentuálním vyjádření se hovoří o tempu růstu (Sebera, Klárová, Zháněl, 2014).

[2.4]

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}, \quad t = 2, 3, \dots, n.$$

Průměrný koeficient růstu se pak vyjádří jako:

[2.5]

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{k_1 \cdot k_2 \dots k_n}$$

Nebo:

[2.6]

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$$

Z tohoto vztahu lze následně vyjádřit i prediktivní hodnoty pro nadcházející období:

[2.7]

$$y_n \cdot \bar{k}$$

Průběh časové řady lze v některých případech popsat matematickou funkcí. Při analýze časových řad je nutné zjistit, která z nich daný průběh vystihuje nejlépe. Zjištěná matematická funkce umožňuje provádění dalších operací, například predikci hodnot z následujícího období.

Lineární trend, který je jednoduchý a nemusí být vždy nejpřesnější, nejvíce vyhovuje v případech, kdy je třeba alespoň orientačně určit směr vývoje časové řady.

[2.8]

$$y = \beta_0 + \beta_1 \cdot t,$$

kde β_0 a β_1 jsou neznámé parametry a t je časová proměnná, která nabývá hodnot $1 - n$. Parametry β_0 a β_1 jsou v rovnicích označeny jako b_0 a b_1 . Při výpočtu lineárního trendu se využívá metoda nejmenších čtverců (Sebera, Klárová, Zháněl, 2014).

[2.9]

$$b_0 = \bar{y} - b_1 \cdot \bar{t}$$

$$b_1 = \frac{\sum_{t=1}^n t \cdot y_t - \bar{t} \cdot \sum_{t=1}^n y_t}{\sum_{t=1}^n t^2 - n \cdot (\bar{t})^2}$$

Pro kvadratický trend má vzorec tento tvar:

[2.10]

$$y = \beta_0 + \beta_1 \cdot t + \beta_2 \cdot t^2,$$

kde se vychází ze soustavy normálních rovnic:

[2.11]

$$b_0 n + b_1 \sum_{t=1}^n t + b_2 \sum_{t=1}^n t^2 = \sum_{t=1}^n y_t$$

$$b_0 \sum_{t=1}^n t + b_1 \sum_{t=1}^n t^2 + b_2 \sum_{t=1}^n t^3 = \sum_{t=1}^n t y_t$$

$$b_0 \sum_{t=1}^n t^2 + b_1 \sum_{t=1}^n t^3 + b_2 \sum_{t=1}^n t^4 = \sum_{t=1}^n t^2 y_t$$

Na základě vypočtené rovnice lze zjistit, jak se budou hodnoty vyvíjet dále. Pro zjištění předpovídané hodnoty v dalším časovém úseku se do rovnice dosadí parametr t daného časového úseku (Hindls, 2007).

Pro zjištění správné křivky se využívá index determinace I^2 :

[2.12]

$$I^2 = 1 - \frac{\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2}{\sum_{t=1}^n (y_t - \bar{y})^2}$$

, kde \bar{y} je aritmetický průměr empirických hodnot časové řady y_1, \dots, y_n . Tento index je bezrozměrným číslem a může nabývat hodnot v intervalu $\langle 0;1 \rangle$. Čím více se hodnota blíží jedné, tím více je daný model vhodný pro obecný popis křivky časových řad (Hindls, 2007).

2.2.2 Dotazníkové průzkumy a jejich zpracování

Dotazníkové šetření je jednou z technik sociálního výzkumu. Mezi další techniky patří například pozorování, rozhovor, experiment a další. Pozorování je sociální výzkumná technika, při které se získávají poznatky o okolním světě, tj. sociální realita a její prostředí, smyslovými orgány. Rozhovor je pak ucelená soustava ústního jednání mezi tazatelem a dotazovaným, jejímž cílem je dostat pomocí otázek informace o zkoumané sociální realitě a jejích souvislostech (Giddens, 1999). Experiment je cílevědomě navozený proces, ve kterém se záměrně zasahuje do podmínek a vlivů, které přímo působí na experimentální objekt (Dvořák, Emmert, Fabičovicová, 2015).

Dotazníkové průzkumy jsou účelným a účinným nástrojem při zjišťování a vyhodnocování názorů, postojů a motivací obyvatelstva. Je podkladem pro rozhodování v sociální, ekonomické a manažerské sféře. Je potřeba věnovat pozornost přípravě šetření, tvorbě dotazníku i vlastnímu statistickému zpracování. To jsou důležité podmínky pro přínos žádoucích informací, ze kterých lze činit konkrétní závěry a rozhodnutí (Svatošová, Kába, 2016). Každému šetření musí předcházet formulace jeho cílů (Řezanková 2007), tzv. programové otázky. Zjednodušeně se jedná o otázky: Co chceme zkoumat; A proč (Svatošová, Kába, 2016). Nezbytnou součástí přípravy dotazníkového šetření je stanovení počtu, případně struktury respondentů (Řezanková, 2007). Je nutné vybírat jednotky a stanovit rozsah výběru tak, aby byl dodržen požadavek reprezentativnosti. Dále je při přípravě šetření nutné stanovit formu dotazování, druhy a počet použitých otázek a formu odpovědi na otázky. Při vlastním zpracování dotazníku dochází k převodu programové otázky na otázky zjišťovací. Při přípravě otázek se musí brát v potaz, komu je šetření určeno. Všem musí být otázky srozumitelné a pochopitelné, odpovědi pak lehce formulovatelné a jednoznačné. Lze použít několik druhů otázek: uzavřené mají předem dané možnosti odpovědi; otevřené nechávají odpověď volně na dotazovaných; polootevřené představují spojení obou předchozích typů; identifikační umožňující třídění daného souboru; kontaktní a tréninkové určené k lepšímu navázání kontaktu

s dotazovaným; filtrační umožňují vyloučení jednotek, u nichž nemá smysl odpovědi hodnotit. Z hlediska využitelnosti jsou nejvhodnější otázky uzavřené s menším počtem variant odpovědí. Otázky jsou vyhodnocovány pomocí základních popisných charakteristik, zejména absolutními a relativními četnostmi. Zobrazení je vhodné doplnit přehledným grafickým znázorněním. Pro další zpracování a zjištění vzájemných vztahů a souvislostí je používají metody analýz kvalitativních znaků (Svatošová, Kába, 2016).

Mezi techniky dotazníkového šetření patří PAPI – dotazování pomocí papírových dotazníků, CAPI – dotazování pomocí počítačů, CATI – dotazování prostřednictvím telefonického rozhovoru pomocí počítače nebo CAWI, nebo-li E-survey – elektronický dotazník propojený s webovou stránkou či e-mailem. V této práci bude blíže charakterizován pouze využitý postup – PAPI. Hlavní výhodou metody „Paper And Pen Interviewing“ je lepší vysvětlení ať už ze strany respondenta tak tazatele. Respondent má více času na rozmyšlení si odpovědi, tazatel má naopak možnost při nesprávném pochopení otázky vysvětlit, co bylo otázkou zamýšleno. Další výhodou je hloubka. Tazatel si pozornost respondenta získá na delší dobu a fakt, že mu stojí tvář v tvář, dává větší možnost kontroly a zaznamenání menšího počtu odmítnutí odpovědět. Nevýhodou tohoto způsobu dotazování jsou finanční a časové náklady a organizační náročnost (Šrámek, 2009)

Pilotní šetření slouží k ověření, jestli navržený výzkumný nástroj a zvolená strategie mohou být bez problémů použity. Pomáhá odhalit chyby v dotazníku (gramatické, chybějící otázka, chybějící možnost odpovědi apod.). Pilotní šetření se provádí na menším vzorku cílové populace a podmínky sběru by měly být stejné jako při hlavní vlně.

Statistické vyhodnocení dat a interpretace výsledků probíhá v několika fázích. Nejprve je nutné provést čištění dat, kdy dochází ke kontrole obsahu odpovědí, jestli obsahují pouze přípustné hodnoty nebo nechybí nějaké odpovědi. Statistická analýza pak může probíhat ve třech stupních, v prvním stupni se zohledňuje pouze jedna proměnná, četnosti, míry polohy či rozložení, ve druhém stupni jsou proměnné dvě, kontingenční tabulky, t-testy), a při třetím stupni, více proměnných se využívají metody analýzy rozptylu nebo regresní analýza. K analýze mohou být využity i některé ze statistických programů, například program OpenStat, SPSS, SAS, nebo software STATISTICA (Jeřábek, 1993).

2.2.3 Analýza kvalitativních znaků

Při provádění statistických analýz lze pracovat i se znaky vyjádřenými slovně – tedy se znaky kvalitativními. Často se využívají v oblasti různých výzkumů veřejného mínění. Kvalitativní znaky mohou být alternativní, nabývají dvou obměn, nebo množné, nabývají více obměn. Závislost mezi znaky alternativními nazýváme asociační a závislost mezi znaky množnými kontingence (Kába, Svatošová, 2012).

Pokud se zkoumá závislost dvou kvalitativních alternativních znaků lze výsledek uspořádat do tzv. asociační tabulky 2x2, viz schéma asociační tabulky, tabulka 1.

Tabulka 1: Schéma asociační tabulky

	Znak B		
Znak A	Ano	Ne	Celkem
Ano	a	b	a + b
Ne	c	d	c + d
Celkem	a + c	b + d	n

Zdroj: Kába, Svatošová, 2012

Sdružené empirické četnosti, které vyhovují třídění obou znaků, vyplňují vnitřní pole tabulky. Výsledky třídění podle jednoho znaku představují četnosti okrajové, nebo-li marginální (Kába, Svatošová, 2012).

Existenci závislosti mezi dvěma kvalitativními alternativními znaky lze zjistit pomocí dvou testovacích postupů: χ^2 test nezávislosti a Fisherův faktoriálový test. U obou testů se testuje nulová hypotéza H_0 : mezi sledovanými znaky neexistuje závislost. Při použití obou testů jsou respektována daná pravidla: Fisherův faktoriálový test se použije, pokud je rozsah souboru menší než 20, pokud se rozsah souboru větší porovnávají se očekávané (teoretické četnosti). Jestliže jsou všechny očekávané četnosti větší než 5, použije se χ^2 test nezávislosti, pokud je alespoň jedna z očekávaných četností menší než 5, aplikuje se Fisherův faktoriálový test. Očekávané četnosti (a_0, b_0, c_0, d_0) lze vyjádřit pomocí příslušných marginálních (empirických četností) (Kába, Svatošová, 2012).

Při χ^2 testu nezávislosti se H_0 testuje pomocí testového kritéria χ^2 :

[2.13]

$$\chi^2 = \frac{n(ad - bc)^2}{(a + b)(a + c)(b + d)(c + d)}.$$

Po získání hodnoty testového kritéria je výsledek porovnáván s kritickou hodnotou v tabulkách χ^2 rozdělení pro příslušnou hladinu významnosti α a pro jeden stupeň volnosti. Pokud je hodnota testového kritéria větší než hodnota kritická ($\chi^2 > \chi_{\alpha(1)}^2$), je nutné nulovou hypotézu o nezávislosti zamítnout (Kába, Svatošová, 2012).

Při použití Fisherova faktoriálového testu je postup následovný. Nejprve se vyhledá nejmenší skutečná sdružená četnost. Tato četnost se poté, při zachování okrajových četností, postupně pomocí tabulek 2x2 zmenšuje po jedné až na nulovou hodnotu. Pro každou jednu tabulku je pomocí faktoriálů nutné vypočítat pravděpodobnosti p_i :

[2.14]

$$p_i = \frac{(a + b)!(c + d)!(a + c)!(b + d)!}{n! a! b! c! d!}$$

Součet všech pravděpodobností se porovnává s hladinou významnosti α . H_0 se zamítne v případě, že tento součet je menší než hladina významnosti ($\sum p_i < \alpha$) (Kába, Svatošová, 2012).

P -hodnota je pojem, který spadá do oblasti testování hypotéz a její zhodnocení velikosti je jednou z možností, které říká, zda je výsledek testu významný nebo nikoliv. Každý statistický test je založen na testové statistice, číslu vypočtenému z dat, podle kterého se rozhoduje, jestli test vyšel významně nebo nikoli. Každý test má zvolenu hladinu významnosti α (chybu prvního druhu) a podle této hodnoty se tvoří interval spolehlivosti (pokud je α 0,05, pak se jedná o 95% interval). P -hodnota je nejmenší hladina, na které dochází k zamítnutí. Pokud je tedy P -hodnota $> \alpha$, nulová hypotéza je přijata. K jejímu zamítnutí dojde ve chvíli kdy P -hodnota $< \alpha$.

Po zamítnutí nulové hypotézy H_0 , lze zjistit sílu závislosti pomocí koeficientu asociace (Kába, Svatošová, 2012).

[2.15]

$$V = \frac{ad - bc}{\sqrt{(a + b)(c + d)(a + c)(b + d)}}$$

Koeficient asociace V může nebývat hodnot z intervalu $< -1; 1 >$. V případě, že jsou znaky nezávislé, je hodnota koeficientu asociace rovna 0. Hodnot -1 nebo 1 koeficient

asociace nabývá v případě, kdy existuje úplná (funkční) závislost. Koeficient asociace lze vyjádřit i jiným způsobem, a to v absolutní hodnotě: (Kába, Svatošová, 2012).

[2.16]

$$|V| = \sqrt{\frac{\chi^2}{n}}$$

3. Teoretická východiska

3.1 Volnočasové aktivity

3.1.1 Charakteristika volného času

Volný čas má interdisciplinární charakter, zabývá se jím mnoho vědních disciplín. Tématem je v oblastech psychologie, pedagogiky, ekonomie, sociologie, práva apod (Spousta, 1997).

Pedagogický slovník definuje volný čas jako čas, se kterým může jedinec, podle svého uvážení a zájmů, volně disponovat. Je to „*doba, která zůstane z 24 hodin po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby, včetně spánku*“ (Průcha, Walterová, Mareš, 1995).

Veškerý čas, který má člověk k dispozici lze rozdělit do oblasti povinností a oblasti volného času. Do oblasti povinností patří zaměstnání, škola, péče o domácnost, nezbytné činnosti zajišťující biologické funkce a potřeby, ale také veškeré časové ztráty související s plněním těchto povinností. Do oblasti volného času spadají činnosti zájmové, rekreační, zábavné, odpočinkové, dobrovolně vzdělávací aj. Do této oblasti opět patří i časové ztráty související s těmito činnostmi (Bláha, Navarová, 1990).

Francouzský sociolog Joffre Dumazedier chápe volný čas jako: „*Souhrn činností, které může člověk provozovat s plnou libovůlí, buď pro odpočinek nebo pro pobavení, či pro rozvoj svých znalostí nebo nezištné školení, pro svou dobrovolnou účast na společenských záležitostech nebo svobodnou tvůrčí činnost poté, když se uvolnil ze závazků pracovních rodinných i společenských*“ (Hájek, 2004).

První komplexní práce o volném čase dětí a mládeže vyšla před druhou světovou válkou. Autorem této práce je Michel Damay, který vymezil pedagogický, biologický, sociální i politický rozměr volného času. Dílo je významné i z hlediska porovnávání v dobových společenských souvislostech a to díky tomu, že ve svém díle popisuje tehdejší volnočasové aktivity v evropských zemích.

Polský sociolog a historik volného času Alexandr Kamiński vymezil tři stěžejní způsoby realizace volného času, které se navzájem prolínají: zábavu, odpočinek a aktivity rozvíjející osobnost. Hofbauer (2004) o volném čase mluví jako: „*Čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život.*“

Hradečná (1995) vymezuje volný čas jako dobu, „*po kterou člověk patří sám sobě, může se svobodně rozhodnout o činnostech, které mu přinášejí potěšení či odpočinek.*“ (Hradečná, 1995).

Pojem volný čas Hájek, Hofbauer a Pávková (2011) vymezují jako:
*„Časový prostor, který člověku umožňuje svobodnou volbu činností;
Volný čas v negativním pojetí – čas zbývající po splnění rozmanitých povinností;
Volný čas v pozitivním pojetí – čas nezávislého a svobodného rozhodování pro činnosti;
Čas, se kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů.
Doma, která zůstane z 24 hodin po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, o vlastní fyzické potřeby včetně spánku;
Opak doby nutné práce a povinností a doby nutné k reprodukci sil;
Čas, ve kterém se můžeme věnovat činnostem, které máme rádi, baví nás, přinášejí radost a uvolnění, chceme a můžeme je dělat.“*

Důležitým faktorem volného času je dobrovolné rozhodnutí. Pokud je člověk do činnosti nucen, nelze doba, po kterou činnost vykonává, označovat jako volný čas. Vážanský rozlišuje pozitivní a negativní pojetí volného času. Z pozitivního hlediska je volný čas „*disponibilní časový prostor*“ a z negativního „*zbývající doba celkového denního průběhu,*“ po splnění všech pracovních a studijních povinností a základních fyziologických potřeb (Vážanský, Smékal, 1995).

Volným časem se zabývají dvě disciplíny: Věda o volném čase a Pedagogika volného času. Tyto dvě disciplíny nám dávají obraz uceleného poznání systému aktivit a institucí volného času. Jedná se o relativně mladou oblast, která není dosud dostatečně poznána, ale vzniklé disciplíny naznačují narůstající důležitost a rychlý rozvoj tohoto oboru. Věda o volném čase zkoumá vznik a rozvoj rozsahu a funkcí volného času. Za důležité považuje i společenský kontext. Zabývá se průnikem volného času mezi mladou populací a zkoumá ho pro jeho podmíněnost perspektivního úspěšného vývoje a jeho významnost. Pedagogika volného času pojímá cíle, obsah, způsob zhodnocování volného času, ale také organizace a instituce, které vytvářejí podmínky a tyto aktivity uskutečňují (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011). Je zaměřena výchovné a vzdělávací prostředky, které přispívají ke smysluplnému a svéprávnému využití tohoto času se všemi jeho možnostmi (Hájek, 2004).

3.1.2 Různost pohledů na volný čas

Problematika volného času je chápána z různých pohledů: Ekonomické hledisko; sociologické a sociálně-psychologické hledisko; politické hledisko; zdravotně-hygienický pohled; pedagogické hledisko.

Z ekonomického hlediska je podstatné, kolik prostředků je společností do zařízení pro volný čas investováno. V odvětví volného času již nejde o pouhou vzdělávací nebo výchovnou činnost. Čím dál více je sledován podnikatelský a obchodní zájem, jehož hlavním cílem není vzdělávání či zdokonalování osobnosti. Průmysl volného času se stal největším oborem světového hospodářství. Patří sem zábavní průmysl, sportovní organizace, cestovní kanceláře aj. To kolik jsou lidé ochotni poskytnout prostředků pro využívání volného času, určuje úroveň společnosti. Ze sociologického a sociálně-psychologického hlediska jsou právě volnočasové aktivity to, co přispívá k utváření a zušlechťování mezilidských vztahů. Sociálně závadné prostředí je útočištěm pro jedince hledající seberealizaci, kteří postrádají sociální vazby a lze s nimi tak snadněji manipulovat (Pávková, 2002). Silně působícím sociálním vlivem jsou hromadné sdělovací prostředky. Jejich působení může být pozitivní, ale jejich součástí jsou i mnohá nebezpečí, které zapříčiňují to, že vlastní aktivita je nahrazována pasivním sledováním bez hlubšího prožitku. Z politického hlediska je důležité to, do jaké míry zasahuje do této oblasti stát. Při zásahu do školské soustavy je podstatné nenarušovat základní specifika a věnovat dostatečnou míru pozornosti zařízením ovlivňující náš volný čas. Tato pozornost spočívá v pomoci organizacím, sdružením a spolkům vytvořit kladné postoje dospělých členů společností a zajistit profesionalitu dobrovolných pedagogů. Ze zdravotně-hygienického hlediska je klíčové podporovat zdravý tělesný i duševní vývoj člověka. Správné využití volného času má pozitivní vliv na zdravotní stav jedince. Relevantní je respektování křivky výkonnosti jedince, duševního rozpoložení, sociálních vztahů, uspořádání režimu dne a v neposlední řadě hygiena prostředí. Z pedagogického hlediska by měla být podporována aktivita dětí a mládeže a k ní poskytnut příslušný prostor. Cílem je uspokojovat potřeby, seberealizaci, sociální kontakt a dedikovat pocit bezpečí a jistoty. Pedagog má za úkol motivovat a usměrňovat veškeré činnosti a zajistit tak příležitost rozvoje osobnosti, jak po tělesné, tak duševní, ale i sociální stránce. Jedná se o výchovu ve volném čase k volnému času (Pávková, 2002).

3.1.3 Volný čas z vývojového hlediska

Během života prochází každý lidský jedinec složitým vývojem, který je ovlivněn mnoha činiteli. Důležitou roli hrají jak vrozené předpoklady, tak prostředí, které jedince obklopuje. Součástí tohoto prostředí je sociální prostředí, významní jedinci nebo sociální skupiny. Mezi další činitele ovlivňující lidský vývoj jedince patří způsob, metody a formy výchovy, míra podílu vychovávajících, vztahy mezi nimi a vychovávanými a kladené výchovné cíle. Důležitou roli hraje i vlastní aktivita jedince, jeho snahy a cíle. Všechny tyto faktory se navzájem podmiňují a doplňují (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Životní vývoj lze rozdělit do 10 skupin, a to prenatální období (od početí po narození), novorozenecké období (1 měsíc života), kojenecké období (od 2 měsíců do 1,5 roku), batolecí období (1,5 až do konce 3 let), předškolní věk (3-6 let), mladší školní věk (6- 11 let), starší školní věk (11-15 let), adolescence (15-20 let), období dospělosti (mladší dospělost 20-30 let, střední dospělost 30-45 let, starší dospělost 45-65 let), stáří (65-80 let, nad 80 let se jedná o kmenství). Předkládaná práce se zaměřuje na dva stupně vývoje.

V období staršího školního věku (11-15 let) dochází ke kladným kvalitativním změnám v oblasti volního jednání -tj: řízené a vědomé uskutečňování cesty k dosažení cíle nebo výběru volby. Toto jednání se vyznačuje větším sebeovládáním, vytrvalostí a snahou o překonávání překážek. K formování tohoto jednání je nutná motivace. Zájmy v tomto období začínají být mnohem hlubší, trvalejší a diferencovanější. Vyhraňují se zejména po 13.roce a jejich formování může být důležité při rozhodování o volbě povolání. Dochází k utváření celoživotních zájmů, v jejichž výběru jsou významné individuální rozdíly v zálibách, schopnostech, vlivy prostředí a výchovy. Projevuje se výraznější diferenciací mezi pohlavími (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Zvlášť významný je v tomto období rozvoj tvůrčí fantazie. Ta se projevuje v novém řešení problémů, v technických činnostech, v hrách konstrukčních či karetních nebo v uměleckém tvoření.

Dítě se projevuje větší zvědavostí a zájmem o určitou oblast lidské činnosti. Obojí je nutné využívat i v rámci formování vztahů k přírodě, společnosti a k výtvorům lidské činnosti, zejména té uměleckého charakteru. Cílem je v dospívajícím podnítit schopnost hlouběji prožívat a přivést ho tak k probuzení zájmu o různé oblasti umění, ale především k pochopení krásy v životě, v přírodě i v mezilidských vztazích. Snáze se tak ovlivňují i

nesprávné subjektivní názory na vkus při výběru hudby, tance nebo stylu oblékání (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Zájem o hru jako takovou není zapomenut, dochází pouze ke změně preference témat. Na začátku tohoto období lze stále pozorovat zájem o dobrodružná témata. U starších se však zájem přesouvá někam jinam – historická a válečná témata nebo science-fiction. Důvodem je vývoj percepčních schopností a motoriky, což má za následek větší hbitost, sílu a lepší koordinace jemných pohybů (Langmeier, Krejčířová, 2006).

V období adolescence (15-20) se zlepšuje schopnost koncentrace pozornosti, což napomáhá stabilizaci zájmů. Dozrává tvůrčí fantazie, která se projevuje originalitou při řešení problémů a odráží se v pokusech o umělecké tvoření. V oblasti volního jednání se na úkor impulzivnosti rozvíjí rozvážnost, cílevědomost a vytrvalost. Toto jednání je motivováno několika faktory, patří sem kulturní potřeby, osobní přesvědčení, životní plány, ideály nebo vyhraněné zájmy. Jedinec má promyšlenější a uvědomělejší schopnost volit cíle i způsob jejich dosažení a systematicky podle stanoveného plánu postupovat.

Ustupuje roztržičnost v zájmové oblasti a zájmy se vyhraňují a ustalují. Přístup této věkové skupiny k zájmové činnosti je systematický až vědecký. Sklon k pasivitě, který vykazují někteří jedinci, není přirozeným projevem věku. Jedná se o důsledek výchovných chyb a vlivů prostředí mající za následek bezradnost v této oblasti nebo úplnou ztrátu o zájmy. Pokud k tomuto pochybení došlo, je nutné jedince ještě v tomto věku vést k aktivitě, jinak by mohlo dojít k výraznému negativnímu poznamenání jejich dalšího vývoje (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Nejčastěji je v tomto věku zájem směřován k oblastem, jako je: sport, technika, přírodověda, turistika, drobné rukodělné činnosti nebo různé druhy umění. Na školách nižšího a středního vzdělání se klade čím dál menší důraz na předměty esteticko-výchovného charakteru a to způsobuje snížení zájmu mládeže o vážnou hudbu, výtvarné či dramatické umění. V souvislosti s diferenciací v zájmové oblasti a silného vlivu vyučování, rozhlasu, či televize vykazují zájem o četbu velké individuální rozdíly. Při dobrém vedení, je mládež schopna plně porozumět všem formám literárního umění, poezii i próze. Tato znalost může, z hlediska formování životních perspektiv a vývoje sebehodnocení, sehrát důležitou roli (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Z oblasti umělecké nachází většina mládeže zalíbení v moderní populární hudbě. Poskytuje více radosti z pohybu než klasický tanec. Stále je období doprovázeno utvářením rozdílů v zájmové orientaci vzhledem k pohlaví. Tento faktor již však není tak výrazný.

V popředí stojí více individuální rozdíly mezi jednotlivci a úroveň kulturních zájmů je dána především vlivem sociálního prostředí (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

3.1.4 Funkce volného času

Kognitivní i emocionální sféra osobnosti je podmíněna volnočasovými aktivitami a zájmy. Je důležité, aby jedinec měl možnost odreagování a zotavení sil (Vážanský, Smékal, 1995). Existuje několik dělení funkcí volného času. Navzájem se prolínají a doplňují, nedochází k úplnému rozchodu.

Podle Hofbauera (2004) má volný čas tři funkce: odpočinek, zábavu a rozvoj osobnosti. Odpočinek i zábava slouží zejména k regeneraci sil. Odpočinek je uvolnění po fyzické stránce, zábava po psychické. Projevem regenerace je zlepšení nálady, uvolnění napětí, zbavení se stresu, uspokojení potřeb apod. Volný čas slouží k učení se dovednostem, upevňování znalostí a rozvoji kreativity (Hradečná, 1995).

Roger Sue rozděluje funkce volného času na psychologickou, sociální, terapeutickou a ekonomickou. Psychologická funkce se stará o uvolnění jedince, o jeho zábavu a rozvoj. Do sociální funkce patří socializace a zařazení se do sociálních skupin. Terapeutická funkce má zdravotní charakter a napomáhá smyslovému rozvoji, prevenci chorob a nezdravého životního stylu života (Hofbauer, 2004).

Německý pedagog volného času H. W. Opaschowski vymezuje osm funkcí a možností volného času: Rekreace, kompenzace, edukace a kontemplace představují individuální funkce. Komunikace, integrace, participace a enkulturace představují všeobecné funkce.

Rekreace zahrnuje potřebu na zotavení, uvolnění, osvěžení a zdraví. Přináší nám pocit zbavení se přítěží, které všední každodenní život přináší a navozuje pocit psychického uvolnění, odpočinku a dobrého zdravotního stavu. Při kompenzaci dochází k odstraňování zklamání a frustrací. Jedinec má potřebu rozptýlení a potěšení, tzv. nic nedělání (Vážanský, Smékal, 1995). Edukace, nebo-li výchova, a další vzdělávání je naplněna učením o svobodě a ve svobodě a sociálním učením (výměna rolí, učení se v nich jednat). Jedinec pocítuje touhu po zážitcích a poznání a snaží se aktivizovat vlastní možnosti jednání. Funkce kontemplace se týká hledáním smyslu života a jeho duchovní výstavby, to je podmíněno uměním jedince získat čas pro sebe samého a uvědomováním si sebe sama. Jedinec má potřebu klidu, pohody, rozjímání a sebevědomí. Součástí komunikace je sociální kontakt a partnerství. Naplňuje dychtivost po sdílení a družnosti.

Působí na vnímání pocitů, empatii, lásku a něžnost. Touha nebýt sám. Participace jako účastenství a angažování se na vývoji společnosti a sociálního sebepojetí. Jedinec pocítuje nutkání spolupůsobení na dění, usilovat o společné cíle a realizovat společné záměry. Chce se podílet na spolurozhodování a spoluúčasti a zároveň nést i spoluodpovědnost. Integrace se zaslужuje o stabilizaci života a vrůstání do společenských struktur. Důležitou roli hrají kolektivní vztahy a tvoření skupin. Jedinec potřebuje cítit podporu, nalézt emocionální jistotu a sociální bezpečí a stabilitu. Kulturní rozvoj sebe samého a rozvoj kreativity zabezpečuje funkce enkulturace. Jedinec usiluje o prosazení vlastních myšlenek a růst osobního nadání a fantazie (Vážanský, Smékal, 1995).

3.2 Zájmová činnost

3.2.1 Kategorizace zájmových činností

Zájmy jsou nejčastěji vyvolány potřebami. Vztah mezi potřebami a zájmy je oboustranný, ne však totožný. Zájem se rozvíjí na základě vzniklé potřeby, umožní její uspokojení a zároveň vznik potřeby nové. Zájmy lze rozdělit podle úrovně činnosti, časového trvání, koncentrace, společenské hodnoty a obsahu.

Úroveň činnosti rozlišuje zájmy aktivní (produktivní) a receptivní. Aktivním zájmem lze označit takovou činnost, kterou vyvíjí sám jedinec, aktivně se zabývá předmětem svého zájmu a produkuje při tom nějaké hodnoty (hra na hudební nástroj, sportovní aktivity, zpěv). Receptivní zájem je pak taková činnost, která spočívá ve vnímání předmětu zájmu a hrozí tak nebezpečí pasivity a konzumního vztahu (sledování filmů, divadla, přednášky) (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Intenzita zájmu rozumí jeho kvalitu. Podle tohoto kritéria lze zájmy rozdělit na hluboké (úsilí vynaložené na uspokojení zájmu) a povrchní. Hluboké zájmy pomáhají rozvíjet poznání jedince, zdokonalit jeho dovednosti a obohatit jeho citový život. Intenzita zájmu i jeho délka trvání jsou ovlivněny vývojem a zráním jedince. Z časového hlediska dělíme zájmy na krátkodobé (dočasné či přechodné) a trvalé. Na základě stupně koncentrace se zájmy dělí na jednostranné (hluboké) a mnohostranné (=povrchní).

Společenské normy rozlišují zájmy na žádoucí (hodnotné) a nežádoucí (neslučující se se společenskými nebo právními normami). Motivovaná a řízená činnost vede k žádoucímu rozvoji osobnosti talentu a aktivnímu životnímu stylu, v opačném případě ve většině případů dochází k patologickému chování (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Dle obsahu lze rozdělit činnosti na: Rukodělné – rozvíjejí manuální dovednosti, jemnou motoriku a pomáhají s osvojením si pracovních postupů a představivosti; Technické – rozvíjejí konstrukční dovednosti, technickou představivost a smysl pro přesnost; Přírodovědně zájmové – rozvíjejí vztah k přírodnímu prostředí a podněcuje jeho ochranu; Estetickovými výchovné – podporují emocionální složku osobnosti, formují vztah k estetickým hodnotám a pomáhají rozvíjet kreativitu a představivost; Tělovýchovné a sportovní – rozvíjejí fyzickou zdatnost, smysl pro fair play, odolnost vůči stresu; Turistické – spojení tělovýchovy a poznávací přírodovědné a společenskovední činnosti; Společenskovední zájmové – rozšíření vědomostí o historii a tradicích společnosti, jazykové vzdělávání; PC – počítačové dovednosti, rozvoj logického uvažování (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Zájmová činnost může být buď pravidelná (činnost zájmových útvarů) nebo příležitostná (ekurze, besedy, soutěže). Jednotlivá zařízení vytvářejí podmínky pro skupinovou činnost (kroužky, oddíly, kluby), individuální uspokojování zájmů nebo hromadnou formou (festivaly, slavnosti). Formy zájmové činnosti mohou být organizované (viz skupinová činnost) nebo se věnují spontánním činnostem (herny, volně přístupná sportoviště a hřiště, internetové kavárny, knihovny, posilovny), kam mohou dle pravidel provozu zařízení kdykoliv přijít a odejít (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Zájmový útvar je malá sociální skupina, dobrovolné sdružení, která slouží k uspokojování společného zájmu na základě pravidelného setkávání. V těchto útvarech je organizována pravidelná zájmová činnost, např.: Kroužek – činnost směřuje k vnitřnímu obohacení členů (modelářský, čtenářský); Soubor – činnost směřuje k veřejné produkci výsledků (pěvecký, taneční, divadelní); Klub – volnější organizační struktura, kde může převládat receptivní činnost členů (filmový klub, fanklub); Oddíl – útvar je součástí většího organizačního celku a má charakter kroužku (tělovýchovné a turistické útvary); Kurz – činnost směřuje k osvojení si vědomostí nebo dovedností (kurz PC, vaření), útvar má omezenou dobu trvání, která bývá kratší než jeden rok nebo je možné tematicky kurz rozdělit jako řadu kurzů na sebe navazujících (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

3.2.2 Motivování zájmových činností

V zájmové oblasti je důležité, aby aktivita vyvolala nebo zvýšila zájem jedince, který se jí účastní a uspokojila tak jeho potřebu poznání, sebevyjádření, uznání apod. Všechny potřeby mají svou hierarchii, nejprve musíme ukojit svůj hlad, žízeň a spánek,

pak se teprve můžeme soustředit na uspokojování svých psychických potřeb. Základním znakem potřeby (motivu) je nedostatek a přesytení. Za nedostatek v rámci zájmových činností lze považovat potřebu pohybu, poznávání, citových vazeb, sebevyjádření, uznání nebo komunikaci. Lidská snaha spočívá v uvedení stavu do rovnováhy, např.: kompenzace neúspěchu ve škole nebo práci zájmovými aktivitami (Hájek, Hofbauer Pávková, 2011). Každá lidská potřeba je vztažena k určitému jevu nebo předmětu a předpoklady k jejímu uspokojení vytvářejí vnější podmínky, např.: prostředí, další osoby, čas, pomůcky. K nabízeným aktivitám a k okolnímu prostředí každý jedinec zaujímá určitý postoj. Postoj je motivační dispozicí, který se prosazuje jako činitel regulující vztahy a chování vůči jiným subjektům. Základem motivování je hodnotový systém, který si jedinec vytváří v rámci vývojového procesu a na základě sociálního prostředí, v němž vyrůstá. Motivování vyvolává v dětech potřebu něco dokázat, vědět, naučit se nebo dosáhnout zamýšleného výsledku. Motivace nám ukazuje cestu, jak vyvolanou potřebu uspokojit a proč danou činnost vykonávat. Motiv poté vyvolává určité chování a udržení aktivity. V rámci zájmové činnosti je důležité aktivitu vyvolávat, ne k ní nutit. Správná motivace má vyvolat a udržet určité napětí a očekávání. Pokud dítě uspěje v nějaké činnosti, začne se u něj objevovat tendence tuto činnost opakovat. Motivací u dětí může být i napodobování, kdy se dítě pokouší zopakovat činnost svého kamaráda, za kterou byl pochválen, jen proto, aby za to samo získalo uznání. Při dětských aktivitách je důležité oceňovat i průběh činnosti, nejen její výsledky. Tento styl klasifikace umožňuje u každého z účastníků pocit úspěchu. V rámci zájmových aktivit u dětí je důležité brát v potaz vliv okolních podmínek, např.: věk, osobnost, znalost jejich aktuálního subjektivního stavu nebo naučených schémat jednání (Hájek, Hofbauer Pávková, 2011).

Podle Hájka, Hofbauera, Pávkové (2011) „Motivace: Aktivizuje – musí být přiměřená; čím je dítě mladší, tím více se motivace váže na elementární potřeby a na vlastní předchozí smyslové zážitky; Reguluje - určuje, co se má dítě naučit, zvládnout, udělat, jak postupovat; Posiluje žádoucí chování a jeho směr.“

Podle Hájka, Hofbauera, Pávkové (2011) „Motivování můžeme shrnout také takto: Nejlepší motivací je radost z činnosti, zájem o činnost samu. Nic nedeprimuje dítě tak, jako když něco začalo s plným nadšením a zaujetím a pak se věc nedokončila. Těžko se odhodlá něco takového zase podniknout; Viditelný výsledek je zpětnou vazbou pro dítě a motivuje k další činnosti; Úspěch je podle úslolí nejlepší motivací, každý úspěch povzbuzuje a láká k dalším úspěchům. Měřítkem úspěchu je ocenění ostatních; Zvědavost je také dobrou

pohnutkou k činnosti – dítě chce vědět, jak něco funguje, jak se to dělá; Nelze podceňovat ani vědomí dítěte, že je spoluodpovědné za činnost celé skupiny. Participace je výrazným motivačním činitelem; Soutěživost a chuť vyhrát může být výrazným motivačním prvkem. Nemůže však být činitelem jediným; Výtky, zesměšnění, ironie, zaměření na chybu při hodnocení jsou antimotivační činitelé. Pochvala podněcuje (buduje, staví), výtka či trest zastavuje – odrazuje od činnosti.“

3.3 Výchova

3.3.1 Charakteristika výchovy

Výchova je záměrné, cílené a dlouhodobé působení na vychovávaného v pozitivním smyslu. Cílem je rozvinout žádoucí vlastnosti, názory a postoje. Výchova působí jako regulátor řízení a usměrňování socializace jedince (Kraus, 2008).

Formální výchova zahrnuje působení škol a jiných vzdělávacích institucí. Neformální výchova zahrnuje aktivity člověka ve volném čase, mimo vyučování, které jsou stavěné na základě dobrovolnosti, demokratismu a participace. Informální výchova zahrnuje učení záměrné, cílené nebo nahodilé, které je ovlivňováno i působením prostředí.

Vztah mezi výchovným procesem a volným časem lze vyjádřit trojím způsobem: Výchova pro volný čas (k volnému času) zdůrazňuje cílové zaměření. Utváří, rozvíjí a zdokonaluje schopnosti, dovednosti a motivaci svůj volný čas hodnotně a efektivně využívat; Výchova ve volném čase zdůrazňuje specifické podmínky. Je součástí výchovného působení; Výchova volným časem zdůrazňuje prostředky výchovy. Označuje aktivity, instituce, metody a formy (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Výchova ve volném čase hraje významnou roli při vytváření životního stylu jedince. Životní styl je souhrn životních forem, uspořádaných činností, vztahů a norem, které jedinec aktivně prosazuje. Projevuje se jednáním člověka, jeho hodnotovou orientací a uspořádáním, ovlivňováním a využíváním materiálních a sociálních podmínek. To, jak jedinec volný čas využívá, je jedním ze znaků životního stylu. V rámci této výchovy lze vymezit dílčí výchovné cíle: Pro trávení volného času je potřeba vychovávaného naučit dobře využívat materiálních podmínek, ovlivňovat volbu, strukturu a dynamiku skupin, reálně čas zhodnotit a aktivně jej využívat (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

3.3.2 Faktory a instituce ovlivňující volný čas

Na náplni volného času se podílí mnoho faktorů a institucí. Většinou se navzájem ovlivňují. Tento vliv se může projevat buď jako konkurence, nebo jako spolupráce. Mezi tyto faktory patří přirozeně výchovné instituce (rodina, skupiny vrstevníků, lokální pospolitost), instituce se zprostředkovaným výchovným působením (společenské prostředí, občanská sdružení, soukromé subjekty, cestovní kanceláře, hromadné sdělovací prostředky) a instituce s přímým výchovným působením (školy, školská zařízení, vzdělávací subjekty, církve) (Hájek, 2004).

Rodina hraje ve volném čase dětí a mládeže jednu z nejdůležitějších rolí. Jedná se o časově první výchovné prostředí dítěte a o nejpřirozenější skupinu ve společnosti. Dítě si své volnočasové aktivity vybírá podle svých předpokladů, mezi které patří množství volného času nebo osobnostní předpoklady. Ovšem na tento výběr působí i uznávané hodnoty rodiny, finanční prostředky rodičů nebo jejich představy o náplni volného času dítěte. Do oblasti představ se často promítá vlastní ctižádost rodičů nebo jejich nenaplněná přání z dětství. Tento způsob podpory může mít na dítě dva různé účinky. Buď je dítě povzbuzeno a motivováno k vyšším výkonům nebo je v něm vyvolán pocit méněcennosti. Z hlediska ovlivňování dítěte rodinou existují dvě oblasti volného času - ovlivňování zájmů dítěte a společné aktivity v rámci celé rodiny (Hájek, 2004).

Ve skupině vrstevníků se promítají všechny možné aktivity, jejichž výběr je závislý na tom, jaké hodnoty a cíle daná skupina uznává. Může se jednat o skupinu, která svůj volný čas vyplňuje žádoucím způsobem (zájmový útvar, neformální parta kamarádů) nebo postojem negativním a působí tak ve společnosti destruktivně (gang, pouliční parta).

Pod pojmem lokální pospolitost je chápána zejména obec, ale také třeba sídliště. Důležitý je zde vliv na možnosti a kvalitu uplatňování potřeb volného času. Působí zde sousedské vztahy, neformální skupiny dětí a mládeže, vztahy mezi místními institucemi nebo politické subjekty (Hájek, 2004).

Společenské prostředí zrcadlí lokální pospolitost a sociální složení. Děti přebírají a uznávají hodnoty od rodičů, podle jejich společenského postavení a hmotného zázemí, a tím vytvářejí vnitřní sociální členění. Občanská sdružení a podobné subjekty si podle svého zaměření kladou různé cíle, ty mohou být výchovné, vzdělávací, rekreační, aj... Hromadné sdělovací prostředky mají zprostředkovaný výchovný a vzdělávací charakter. Patří sem televize, rozhlas, filmy, časopisy, internet. Vliv této instituce může být

pozitivní (zdroj informací) ale i negativní (sociálně patologické jevy). Mezi soukromé subjekty patří cestovní kanceláře nebo různé podnikatelské firmy pořádající akce pro děti a mládež, umělecké agentury nebo hypermarkety s koutky pro děti. Škola se zapojuje především svými mimo vyučovacími aktivitami – různé výlety nebo programy na školách v přírodě. Střediska pro volný čas dětí a mládeže zajišťují výchovně vzdělávací a rekreační funkci. Tento termín označuje veškeré domy dětí a mládeže s širokou zájmovou působností ale i stanice zájmových činností. Tyto instituce jsou určeny jak pro děti, mládež, tak ale i rodiče a veřejnost. Školní družina má výchovnou, vzdělávací, rekreační a do jisté míry sociální funkci. Jedná se o instituci pro mladší věkovou kategorii, jejíž činnost probíhá zejména v době od konce vyučování do konce pracovní doby rodičů. Školní klub má podobnou funkci jako školní družina, ovšem je organizačně i obsahově přizpůsoben pro žáky vyšší věkové kategorie (Hájek, 2004).

Všechny výše vyjmenované instituty a zařízení slouží k organizovanému trávení volného času. Děti a mládež mají možnost využít i neorganizované trávení času, který dává větší prostor pro individuální aktivity, ale zároveň je rizikovější z důvodu neodborného zajištění (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Němec (2008) poukazuje na fenomén oblasti volného času jako rozvíjejícího se tržního prostředí (zábavní a sportovní centra) na straně jedné, a na straně druhé subkulturu mládeže, která tento konzum odmítá. Zájmy lidí se mění na základě vývoje společnosti. Volný čas už není vnímán pouze jako chvíle odpočinku, ale jako příležitost zdokonalit se a rozvíjet se ve svobodně vybraných aktivitách. Němec (2008) uvádí název „edutainment“ – specifický druh zábavy. *„Jde o novou oblast edukační reality, ve které klíčovou roli nehraje učitel, pedagog, ale celý soubor psychologicky, pedagogicky a didakticky promyšlených prostředků, jež se váží na nové informační a komunikační technologie nebo jiná masově se rozšiřující média“* (Němec, 2008). Zábavní centra začala zahrnovat mezi své atrakce i prvky a činnosti, které návštěvníky vzdělávají. Umožňují tak proměnu návštěvníka z pasivního pozorovatele na tvůrce interaktivního procesu, který je zábavný a zároveň motivuje k dalšímu poznání (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Mezi další neorganizované činnosti patří možnosti, které nabízí městské prostředí. Aktivity, jež toto prostředí podněcuje, mohou být umělecké či pohybové. Streetart je prostředek k potřebě veřejně se vyjádřit nebo projevit nespokojenost. Streetart představuje nekomerční umění v městském prostoru s využitím řady výtvarných technik. Mezi nejznámější pouliční umění patří graffiti, ale využívá se i instalace 3D objektů, mozaiky, malby nebo šablony (Kaplánek, 2012). Někdy je umělecká

hodnota nedoceněna a dílo považováno spíše za vandalismus, jindy se jedná o zajímavé výtvary (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Za městskou aktivitu se považují i výstupy na továrenské komíny tzv. komínářů, kteří se, mimo jiné, snaží mapovat a katalogizovat objekty a usilovat o zachování industriální architektury. Mezi pohybové, fyzicky náročné aktivity se řadí parkour, jehož zakladatelem je David Belle (nar. 1973). Jedná se o využití pohybu, v podobě běhu pro překonání překážek. Parkour užívá běhu, kotoulů, skoků do výšky, přeskoků zdí, zábradlí nebo schodů. Poslední velkou skupinou poskytující neorganizované aktivity, jež je dokladem tvořivosti mládeže, je mediální prostředí. Nejsilnější prostředníkem mediální zábavy je internet. Na sociálních sítích jsou oblíbené aktivity na principu výzev, ať už se jedná o konzumaci pití, jídla nebo provedení nějaké činnosti. Mezi známé názvy patří planking nebo prank. Smyslem plankingu je vyfotit se v poloze „prkna“, hlavou směrem k zemi a rukama podél těla na zvláštních místech a poté fotografii sdílet na sociálních sítích. Pranky jsou potom kanadské žerty vůči další osobě, které se natáčí na video a opět sdílí prostřednictvím internetu (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Kaplánek (2012) uvádějí kolektivní aktivitu flashmob. Principem je realizace neobvyklé aktivity ve veřejném prostoru, kterou uskuteční větší počet aktérů, kteří se navzájem neznají a postupují podle předem daného scénáře.

3.3.3 Funkce výchovy mimo vyučování

Funkce výchovy mimo vyučování lze rozčlenit na funkci: Výchovně vzdělávací; zdravotní; sociální a preventivní.

První instituce vytvořené za účelem péče o děti v době mimo vyučování kladly důraz především na sociální a preventivní funkci. Úkolem těchto institucí bylo zaměstnat děti natolik, aby neměli čas na společensky nevhodné a nežádoucí činnosti. Až postupem času začaly na významu nabývat i funkce výchovně vzdělávací a zdravotní. V současné době se za prioritní považuje právě výchovně vzdělávací funkce (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Výchovně vzdělávací funkce spočívá v cílevědomém a záměrném formování jedinců. Pedagog působí na všechny složky osobnosti (psychickou, tělesnou i sociální) a napomáhá v dosahování reálných cílů, uspokojování potřeb a usměrňování, rozšiřování a prohlubování zájmů. Pestré a zajímavé činnosti motivují k získávání nových vědomostí a dovedností. Cílem je, aby si jedinec uvědomil význam celoživotního vzdělávání, rozvíjel své poznávací procesy, utvořil si žádoucí rysy osobnosti a zformoval si vlastní názor na

život, společnost a svět kolem nás. Úspěchy, kterých dosahuje, přinášejí pocit uspokojení, seberealizace a kladného sebehodnocení (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Posláním zdravotní funkce je podpora zdravého tělesného, duševního i sociálního vývoje jedince. Této podpory lze dosáhnout různými způsoby: Usměrnování režimu dne s ohledem na biorytmus a individualitu jedince. Základem je střídání činností - práce a odpočinek, duševní a tělesná činnost apod; Podněcování a poskytování možností pohybu, nejlépe na zdravém vzduchu. Pro zdravý vývoj jsou nezbytné pohybové aktivity, které by se měly stát pravidelnou a běžnou součástí časového režimu; Vytváření a upevňování zdravých stravovacích návyků. Stravování by mělo probíhat v příjemném prostředí a v klidu. Častým problémem ve stravování dětí bývá spěch, nevhodné rozložení jídel během dne, pitný režim aj; Tvořit a rozvíjet hygienické návyky - osobní hygienu a péči o osobní věci; Respektovat a plnit zásady bezpečnosti práce (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Sociální funkce má více pojetí. Její plnění může spočívat v péči o děti, zajištění jejich bezpečnosti a dohledu. V jiném případě poskytuje příležitosti pro rozvoj komunikativních dovedností, sociální interakce a percepce a napomáhá tak při socializaci člověka. Další náplní je vyrovnávání psychologických a materiálních rozdílů mezi jedinci.

Stále větší důraz se prosazuje na funkci preventivní. Negativní jevy se mohou projevit jako závislost na návykových látkách, agresivita nebo netolerance (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011). Prevence je chápána a uskutečňována ve třech rovinách: Primární – určená celé populaci, bez projevů rizikového chování; Sekundární – určena pro kriminálně rizikové jedince, u nichž je pravděpodobnost nežádoucích projevů nebo se stanou jejich oběťmi; Terciární – zaměřená na odstranění a léčení nežádoucích projevů a zabránění recidivy. Efektivní prevence je taková, která působí ve všech třech rovinách (Hájek, 2004). Školská zařízení se většinou pohybují na rovině primární prevence. Výhodnější je problémům předcházet. Řešení problémů zahrnuje vysoké náklady na převýchovu a výsledek není jistý (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

3.4 Sociálně patologické chování

3.4.1 Nevyužití potenciálu volného času

Pokud není volný čas dětí a mládeže vhodně využíván a naplněn, může se jedinec uchýlit ke společensky nežádoucím až patologickým činnostem. Nedostatek zájmů je spjat s nudou, životní nespokojeností a odcizením (Čáp, Mareš, 2007). Znakem sociálně patologického chování je nezdravý životní styl, porušování sociálních norem nebo dokonce nedodržování zákonů a předpisů (Pokorný, Telcová, Tomko, 2003). Takové jednání má endogenní a exogenní příčiny. Endogenní příčiny mají biologický, psychologický a genetický charakter a k deviantnímu chování přímo nevedou, pouze zvyšují pravděpodobnost výskytu. Exogenní příčinou jsou všichni činitelé, kteří na jedince působí a ovlivňují ho (Hroncová, Kraus, 2006).

Nuda je nepříjemný emoční stav, kdy se člověk i přes chtíč nedokáže zapojit do smysluplné aktivity. V rámci snahy o zbavení se tohoto nepříjemného pocitu, dochází ke zkratkovitým řešením z důvodu nesoustředěnosti jedince, která se projevuje otupělostí střídající se s neklidem. Může být jednou z příčin patologického chování.

Podle sociologů Dennise Brissetta a Roberta P. Snowa má nuda tři zdroje: *Stejnost* života a moderní obsese způsobují vyloučení ze společenského rytmu.; *Pohodlnost* moderního bytí vede k pasivní konzumaci světa očima.; *Ubývání nejistot* způsobuje představu o světě jako něčeho, co je známé, opakující se nepřekvapivé (Josephy, 2013).

Od 90. let 20. století byly prováděny různé výzkumy. Některé z nich poukazují na spojitost mezi dlouhodobým pocitem nudy a předčasnou smrtí.

Stejný časový úsek vyplněný aktivitou je vnímán jako výrazně kratší než ten, který je stráven nuděním se. Ovšem i zvýšená aktivita a využívání každé minuty volna mohou mít vážně škodící dohru.

Stav nudy je doprovázen omrzelostí, pocity zbytečnosti, vynucenou pasivitou, ztraceným časem nebo pocity únavy a deprese (Novák, 2017)

Ne všechny aktivity plní zcela svou funkci. Při povrchové odstranění nudy osobnost jedince zůstává nezasažena, aktivita nevzbuzuje hlubší emoce a nepůsobí na fantazii nebo rozum. V tomto případě pocit prázdnoty přetrvává a jedinec se snaží najít jiný způsob, aby se nudy zbavil. To může být důvodem uchýlení se k různým stimulujícím prostředkům (alkohol, drogy), které mohou symbolizovat touhu po reálném zážitku (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Nedostatek kompenzace nudy může mít nebezpečný důsledek – destruktivitu a násilí. Projevy poté lze nalézt v dychtění po katastrofických zprávách, tragédiích nebo násilných činech a filmech. Tento styl vytržení z nudy však způsobuje pouze povrchní emoce bez jakéhokoliv osobního zaujetí. Násilné zprávy a scény je nutné neustále stupňovat, jinak ztratí svůj účinek.

Podle ohrožení nudou lze populaci rozdělit na tři skupiny: *Lidé, kteří se nenudí* - Tito lidé mají množství zájmových aktivit a dokážou ve svém okolí najít dostatečné množství podnětů a reagovat na ně; *Lidé, kteří si vlastní unuděnost neuvědomují* - Podněty v okolí těchto jedinců mají povrchně působící charakter. Je nutné neustále vyhledávat další zábavu, přičemž síla podnětů se musí nepřetržitě stupňovat. Dochází k chronické nudě; *Lidé „nemocní“ nudou* - Jedinci v této skupině nejsou schopni reagovat na žádný normální podnět. Dle tohoto rozdělení lze soudit, že problém nekoření v nadbytku volného času ale v schopnosti tento čas naplnit (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

3.4.2 Patologické jevy chování

Výzkumná šetření prokazují, že mládež vykazující sociálně negativní chování vznikají ze skupin konzumního stylu života, kdy vstupují do popředí materiální hodnoty nad duchovní. Jedná se o mládež, která neumí konstruktivně využít svůj volný čas, neví, jak s ním naložit. Důležitou roli mohou hrát i negativní zkušenosti s rodiči nebo školou (Krejčířová, Skopalová, 2007).

Mezi nejčastější patologické jevy chování dětí patří: záškoláctví, šikana, kriminalita, delikvence, vandalismus, požívání návykových látek, gambling a netolismus.

Záškoláctví je úmyslné zameškávání školního vyučování, ve většině případů bez vědomí rodičů. Toto chování se objevuje zvláště v období puberty a často souvisí se školní neúspěšností žáka. Jedná se o porušení ustanovení o povinné školní docházce, které je ukotveno ve školském zákoně. Záškoláctví má impulsivní a účelovou formu. Při impulsivní formě žák nepřítomnost předem neplánuje, při účelové využívá různých záminek a plánovaně docházku neplní. Únik tohoto typu mohou způsobit tři příčiny: negativní vztah ke škole, vliv rodinného prostředí a způsob trávení volného času. Negativní vztah ke škole zapříčiňují například kladené vysoké požadavky, které žák není schopen plnit nebo naopak vysoké rozumové nadání a mimořádné schopnosti, kdy škola nepřináší další nové obohacení a žák se nudí. Druhou příčinou jsou dysfunkční vztahy uvnitř rodiny, které vyvolává nezájem nebo naopak přehnaná péče ze stran rodičů. Třetí

příčinou je způsob trávení volného času. Žák nedokáže konstruktivně svůj volný čas naplnit a tráví ho nevhodným způsobem. Faktor dokáže podpořit negativní vliv vrstevníků. Dítě se uchyluje k nelegálnímu a nežádanému způsobu života (Ostrov radosti, 2017).

Šikana je omezování osobní svobody, tělesné nebo psychické ubližování až týrání. Projevuje se poškozováním dítěte samotného nebo předmětů, které vlastní. Jedná se o vážnou poruchu vztahů ve skupině, za jejíž počátek lze považovat ostrakismus, vyčleňování jedince z kolektivu. Neoblíbený člen je odmítán a izolován (Hájek, 2004). V druhé fázi nastupuje fyzická agrese a manipulace. Ve třetí fázi dochází k ujasnění rolí, vytvoření jádra agresorů a slabších obětí. Ve čtvrté fázi se na stranu agresorů přidávají dosud neutrální jedinci a přijímají normy agresorů. Důvodem může být, že nechtějí ze skupiny vyčnívat a mají strach, aby nebyli přiřazeni do skupiny slabších obětí. Poslední, pátá fáze je absolutní šikana a totalita (Hroncová, Kraus, 2006). Lze charakterizovat typy jedinců páchající šikanu častěji. První typ má narušený vztah vůči autoritám a vyznačuje se hrubostí a impulzivností. Druhý typ působí slušně, kultivovaně a uzavřeně. Často bývá úzkostlivý se sadistickými tendencemi. Třetí typ je optimista, který je ve skupině oblíbený a má v ní velký vliv. Šikanu provádí za účelem pobavení sebe i ostatních (Krejčířová, Skopalová, 2007).

Mezi další patologické jevy patří kriminalita, delikvence a vandalismus. Kriminalita je trestné chování, které je spácháno úmyslně či z nedbalosti (Hroncová, Kraus, 2006). Kriminalitu dělíme na zjevnou, registrovanou orgánem Policie ČR a na latentní, ta je skrytá a nevíme o ní. U mladistvých se trestní čin označuje jako provinění a je ošetřeno v zákoně č. 218/2003 Sb. O soudnictví ve věcech mládeže. Delikvence označuje protispolečenské chování, které závisí na procesu zrání – biologického, mentálního i sociálního, a je ovlivněna různými vlivy – rodinou, školou, pracovištěm, skupinou vrstevníků a způsobem trávení volného času (Krejčířová, Skopalová, 2007). Vandalismus je neúčelné, nekulturní a primitivní ničení určitých hodnot. Poškozování nepřináší pachateli materiální obohacení, koná tak pouze pro své potěšení a za účelem odreagování se (Ostrov radosti, 2017). Vandalismus lze rozdělit na hrabivý (rozbíjení výherních automatů), taktický (snaha upoutat pozornost; ničení cel vězni), ideologický (nápis na budovách), mstivý (pomsta, odplata), hravý (sázka) a zlostný (ničení ze vzteku nebo frustrace) (Krejčířová, Skopalová, 2007).

Mezi poslední nejvýznamnější patologické chování patří požívání návykových látek (kouření, alkohol, nelegální drogy), gambling (patologické hráčství) a netolismus (závislost

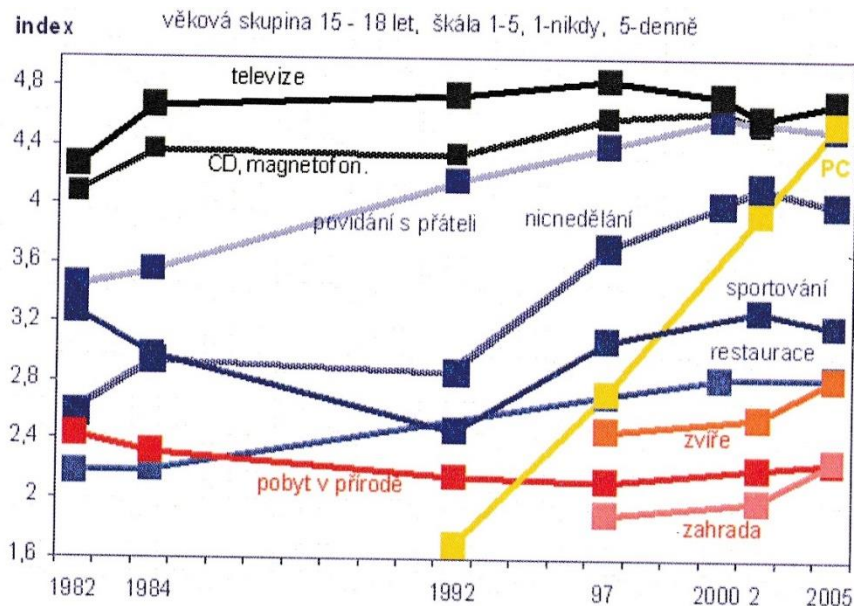
na virtuálních drogách). Do skupiny netolismu patří televize, internet, mobil, počítačové hry apod. Podlé údajů shromážděných k 31.12. roku 2000 v České republice děti od 4-14 let stráví u televize v průměru 2 hodiny denně a děti starší 15ti let 3-4 hodiny denně. Podle výsledků různých studií, kdy součástí výzkumu byla i Česká republika a které shromáždil a zpracoval Ivo Možný (2002) konkurují čeští adolescenti v požívání a návyku na tabákové výrobky většině Evropy. Podle výsledků kouří 45% z nich, větší hodnoty v rámci Evropy padly pouze v Grónsku, Bulharsku a Rusku. Co se týče alkoholu, sdílí Česká republika spolu se Švédý a Nory s hodnotou 13% pijících adolescentů čtvrté místo z dvaceti zkoumaných národních populací. Více než polovina uživatelů drog je mladší 19 let a má problémy s narkomanií. Mezi mladými lidmi ve věku 15-19 let udává zkušenost s nelegální drogou třetina populace, většinou se jedná o marihuanu. Opakovaná zkušenost s touto měkkou drogou vzrostla ze 7% během 5ti let na 16%. Opakovanou zkušenost s drogou tvrdou udává 3,6% mladistvých. Zde došlo k nárůstu během 5ti let z 1,1%. Podle průzkumů má na konzumaci drog vliv i výše vzdělání. Nejnižší konzum bývá u studentů gymnázií, vyšší u studentů odborných škol a nejvyšší u učňů. Veškeré průzkumy a údaje, ze kterých Ivo Možný (2002) čerpal, byly uskutečněny kolem roku 2000. Vzhledem ke stále rychlejšímu tempu rozvoje společnosti, a moderních technologií výzkumníci předpokládají, že čísla budou neustále stoupat ve všech oblastech.

3.5 Volný čas a média

Medializace volnočasového prostoru dětí a mládeže probíhá dvěma způsoby: Dítě jako objekt medializace, kdy děti a mládež jsou v roli příjemců a uživatelů aktivity médií a dítě jako subjekt medializace, kdy samotné děti vyvíjejí mediální aktivity a tvorbu. V současné době se jedná především o ovlivňování života elektronickými médii (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Hofbauer (2010) uvádí, že počet registrovaných čtenářů v knihovnách klesl mezi léty 1977-199 z 1558 tisíc na 1347 tisíc ve prospěch televize a elektronických médií. Podrobněji se tímto výzkumem zabývali Sak a Saková, kteří dlouhodobě a komplexně monitorovali proměny trávení volného času české mládeže (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). V grafu č. 1 lze pozorovat zásah informačního a technologického pokroku do trávení volného času. Petr Sak upozorňuje na fakt, že zatímco dříve inovace prostupovala celou společností více generací, než se stala součástí života, tak osobním počítačům trvalo se do českých domácností implementovat v rozmezí sociálního věku jedné generace. V současné době je počítač mládeží ve věku 15-18 let využíván ve

stejně míře jako dlouhodobě nejfrekventovanější volnočasová aktivita - sledování televize (Sak, Mareš, 2007).

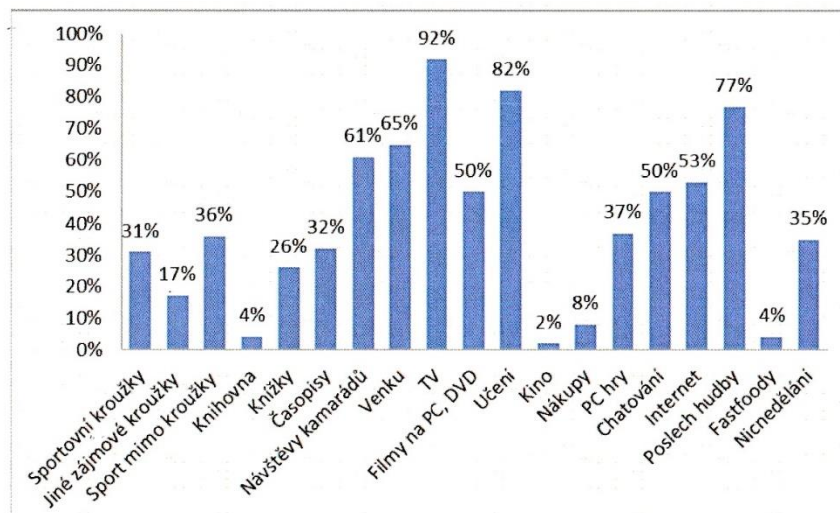
Graf 1: Vývoj volnočasových aktivit české mládeže do roku 2005

Zdroj: Satašová, Slaninová, Junová, 2015

Narůstající vliv internetu u dětí potvrzuje šetření provedené v roce 2010 Národním institutem dětí a mládeže. V rámci šetření děti ve věku 10-15 let odpovídaly na otázku, jestli by se spíše ve svém životě vzdaly televize nebo internetu. Z tohoto výzkumu vyplynulo, že 32% dětí by se vzdalo televize, internetu 18% dětí, 11% uvedlo, že by oželelo oboje a 39% uvedlo, že by se nevzdaly ani jednoho (Bocan a kol, 2012). Tentýž výzkum byl zaměřen i na mapování trávení především neorganizovaného volného času dětí. Výzkumu se účastnilo 743 dětí ve věku 13-15 let (Stašová, Slaninová, Junová, 2015).

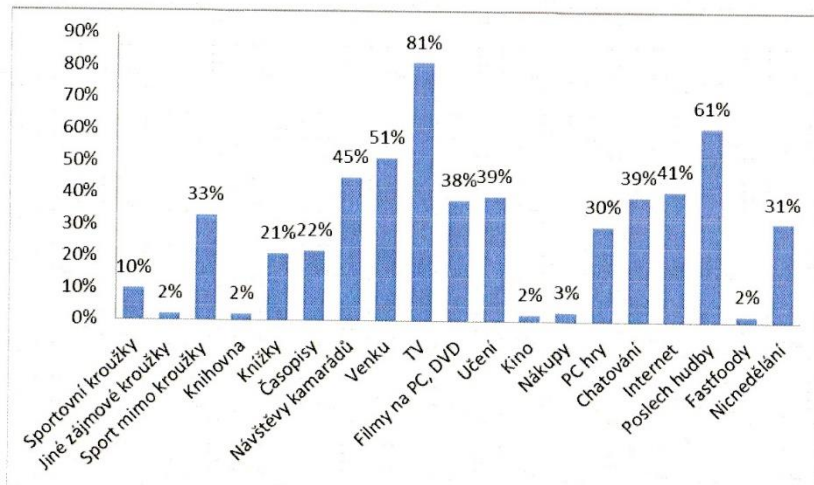
Graf 2: Trávení volného času 13-15 letých dětí ve všední den

Zdroj: Zdroj: Děti v ringu dnešního světa, 2012

Jako nejčastější aktivity, kterými děti tráví svůj volný čas ve všední dny, viz graf 2, uváděly sledování televize (92%), učení (82%), které spíše spadá do času pracovního, a poslech hudby (77%) (Stašová, Slaninová, Junová, 2015).

Graf 3: Trávení volného času 13-15 letých dětí o víkend

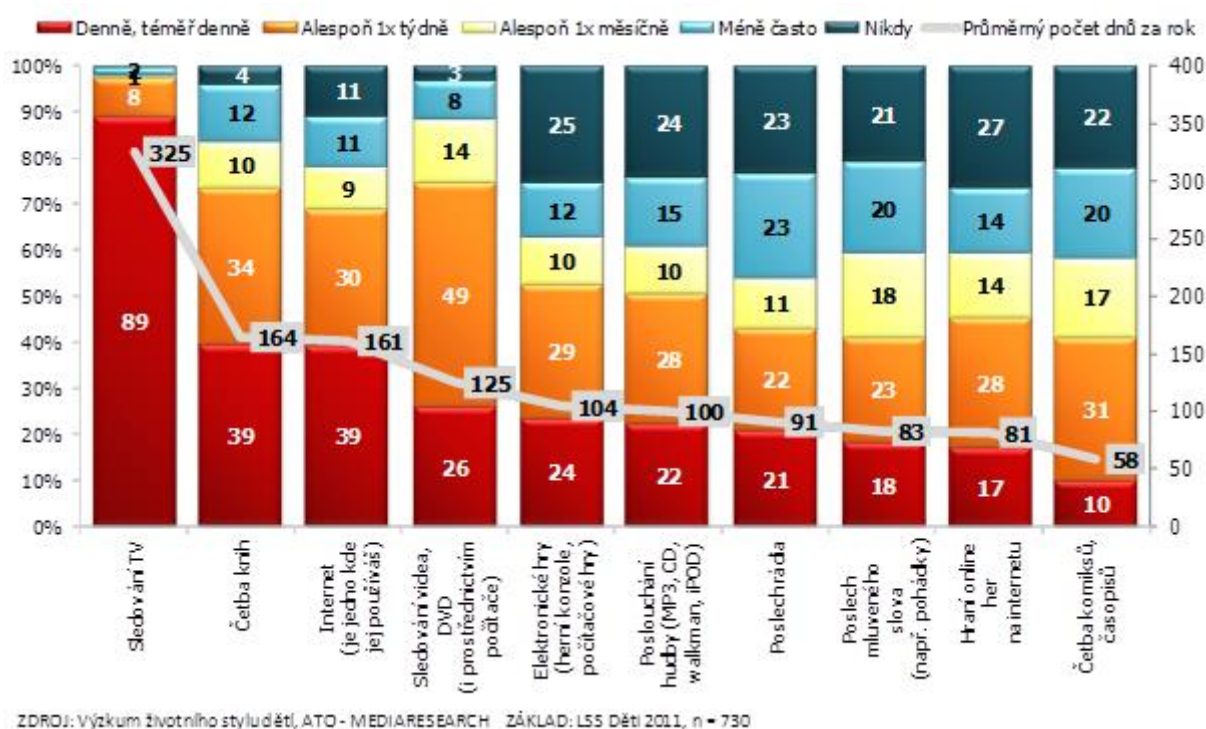

Zdroj: Děti v ringu dnešního světa, 2012

V rámci trávení volného času o víkend, viz graf 3, došlo k poklesům aktivit, nejvýrazněji u zájmových kroužků a učení. Během víkendů jsou typickými aktivitami trávení volného času s rodinou, výlety, návštěvy příbuzných a tak mají děti méně příležitosti trávení času volnočasovými aktivitami. Přesto si nelze nevšimnout, že mediální aktivity stále zaujímají vysoké příčky (Stašová, Slaninová, Junová, 2015).

Společnost Mediaresearch od roku 2002 provádí pro Asociaci televizních organizací výzkum v oblasti mediálního chování, hodnotové orientace a chování televizních diváků. V roce 2011 byl proveden výzkum, viz graf č.4, jehož vzorek tvořilo 730 českých dětí ve věku 4-14 let. Z nabídky 28 volnočasových činností vybraly nejčastější zastoupení v jejich volném čase. 89% dětí uvedlo, že sledování televize je každodenní náplní jejich života, a 8% dětí stráví čas před televizní obrazovkou alespoň jednou týdně. Dvě pětiny dětí potom uvádí denně strávený čas na internetu a 30% alespoň jednou týdně (Kuncová, 2012). Podle výzkumu tráví České děti s médii svůj volný čas v průměru přes 3 a půl hodiny denně (Stašová, Slaninová, Junová, 2015).

Graf 4: Mediální aktivity českých dětí, 2011

(Převzato z <https://www.mediaguru.cz/clanky/2012/03/deti-a-media-vyhravaji-televize-a-internet/>)

To jak významnou roli hrají média ve volném čase dětí a mládeže je častým sledovaným ukazatelem v mnoha výzkumech (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Výzkum, který provedl Z. Helus (2015) ukazuje, že 7-12 leté děti stráví denně u televize až dvě hodiny přes všední den, o víkend dokonce až šest hodin denně. Hofbauer (2010) dokládá výzkum, který realizoval Institut dětí a mládeže a podle něhož děti tráví u televizních obrazovek zhruba 20 hodin týdně. Tyto výzkumy byly prováděny v 90. letech

minulého století. Od té doby čas strávený s elektronickými médii, díky technologiím, výrazně vzrostl. Mladí lidé při sobě mají neustále mobilní telefony, tablety, notebooky a další zařízení (Stašová, Slaninová, Junová, 2015). Petr Sak na základě časového snímku uskutečnil šetření, z něhož vyplývá, že mladé generaci ve věku 15-30 let zaberou mediální aktivity 37,18 hodin týdně. Pokud se uvaží čas spánku, který se odečte od celkového množství času, pak je výsledek takový, že mediální aktivity představují 34% jejich volného času (Sak, Kolesárová, 2004).

3.6 Specifikace vybraného regionu

3.6.1 Geografická a demografická charakteristika regionu města Kladno

Okres Kladno se nachází na severozápadě Středočeského kraje. Má tvar nepravidelného čtyřúhelníku. Na východě sousedí s rovinným Mělnickem a příměstskou oblastí okresu Praha-západ. Z jižní část je obklopen Berounskem, na západě Rakovnickem a ze severní strany částí Litoměřicka a okresem Louny (Ústecký kraj). Skládá se ze dvou správních obvodů s rozšířenou působností – Slaný a Kladno, a ze 4 správních obvodů s pověřeným obecním úřadem – Kladno, Slaný, Unhošť, Velvary (ČSÚ, 2017).

Obrázek 1: Administrativní rozdělení okresu Kladno

Zdroj: ČSÚ, 2012

Do správního obvodu Kladno spadá 48 obcí, jednou z nich je obec Kladno s rozlohou 3 696 ha, která se dále dělí na 6 částí – Kladno, Dubí, Kročehlavy, Rozdělov, Švermov a Vrapice. Město Kladno je statutárním městem a je největším městem Středočeského kraje a třináctým největším městem České republiky. Nachází se 25 km severozápadně od Prahy v Kladenské tabuli (Pecinovský, 2016).

Obrázek 2: Administrativní mapa správního obvodu Kladno

Zdroj: ČSÚ, 2004

Kladensko je součástí Českého masivu. Povrch celého okresu je z převážné části rovinný a nacházejí se zde poměrně malé výškové rozdíly. Nejvýše položené místo v obci Kladno je pak les Propadník při vjezdu na Smečno – 430 m.n.m. a nejnižše položené místo Vrapice pod haldou – 283 m.n.m.. Z geologického hlediska měla hlavní význam prvohorní doba, kdy se na Kladensku vytvořily mohutné vrstvy kamenného uhlí a z historicky dochovaných záznamů, začalo k jeho dolování docházet v 16. století. Rozvoj byl nejvíce ovlivněn odvětvím těžby uhlí a hutnictvím železa, ale tradici zde má i průmysl elektrotechnický, strojírenský a potravinářský. Průmyslová výroba i těžba uhlí silně poznamenala krajinu a kvalita životního prostředí se začala zlepšovat až po jejich útlumu. Na území částečně zasahuje chráněná krajinná oblast Křivoklátsko – biosférická rezervace UNESCO, s částí národní přírodní rezervace Vůznice. Dále stojí za zmínku Bílichovské údolí, národní přírodní památka, chráněná z důvodu ohrožení kýchavice černé a Cikánský

dolík, národní přírodní památka, zřízená k ochraně kriticky ohrožených rostlinných druhů svahových slatin na prameništích (ČSÚ, 2017)

Obrázek 3: Administrativní členění obce Kladno

Zdroj: ČSÚ, 2004

Tabulka 2: Počet obyvatel obce Kladno k 1.1. 2018

Muži (do 15 let)	Muži (nad 15 let)	Ženy (do 15 let)	Ženy (nad 15 let)	Celkem
4 968	26 621	4 701	29 558	65 848

Zdroj: MVCR, 2018

3.6.2 Historie regionu města Kladno

První písemná zmínka o Kladně pochází z počátku 14. století, kdy ves vlastnil rod Kladenských z Kladna. Když roku 1543 tento rod vymřel „po meči“, převzal Kladno rod Žďárských ze Žďáru. Během vlády tohoto rodu bylo Kladno roku 1561 povýšeno na městečko s právem použití vlastního znaku – modrého štítu s polovinou stříbrné orlice a rysem v přirozené barvě. Roku 1701 Kladenské panství odkoupila Anna Marie Františka, vévodkyně Toskánská, která jej o 4 roky později prodala mnišskému řádu benediktinů z Břevnovského kláštera. Ten jej pak vlastnili až do roku 1848 a město zkrášlili o jeho nejvýznamnější barokní památky. Během 19. století se zemědělské městečko transformovalo na důležitou průmyslovou oblast Čech díky těžbě uhlí a hutnictví. V roce 1870 se bouřlivý růst a rozvoj ekonomiky zasloužil o povýšení Kladna na město. Roku 1898 byl Kladnu udělen čestný titul „královského horního města“ a v roce 1914 císař

František I. přidal na znak města symboly hornictví – zkřížená stříbrná kladívka ovínutá zlatou stuhou (Pecinovský, 2016).

Obrázek 4: Znak Statutárního města Kladna

Zdroj: Město Kladno, 2016

Ke konci 19. století, za řízení starosty MUDr. Jaroslava Hrušky, Kladno nabývalo moderního rázu díky výstavbě infrastruktury i veřejných budov. Před vznikem samostatné Československé republiky se Kladnem vznášel odpor obyvatel proti válce, nedostatku potravin a všeobecné bídě, vyjadřovaný stávkami a protesty občanů. Nepokoje ustaly po 28. říjnu roku 1918 a byl ustanoven Národní výbor v čele s předsedou MUDr. Ignácem Hajnem. Město začalo opět prosperovat a rozvíjet se, a to až do doby zastavení rozkvětu nacistickou okupací v březnu 1939. Vláda nacistů sesadila a uvěznila všechny členy městského zastupitelstva a podílela se na smrti starosty Františka Pavla. Kladenské gestapo se účastnilo na vyplenění a vyvraždění obce Lidice a v rámci převýchovy dětí se zapojilo posledním místem pobytu lidických žen a dětí v kapli reálného gymnázia (Pecinovský, 2016). Část kladenských občanů se zapojila do práce odbojových složek nebo působila v zahraničních spojeneckých jednotkách. Válečné a poválečné období přineslo městu územní rozmach v podobě sloučení s dalšími obcemi. V období komunistické totality byl rozvoj města určen extenzivními směry v podobě přílivu pracovních sil, výstavbou unifikovaných, monstrózních sídlišť a snahou o fyzické vymazání původní zástavby města. Město se nevyhnulo ani okupaci sovětského imperialismu v roce 1968. V 60. a 70. letech 20. století byly ve městě vystaveny některé důležité stavby pro sport, kulturu a volný čas obyvatel. Chátrat naopak začala oblast infrastruktury a životního prostředí. Vše se začalo

měnit až po listopadu 1989, kdy byla opět nastolena demokratická společnost (Pecinovský, 2016).

3.6.3 Školství regionu města Kladno

Na území města Kladna se nachází 32 mateřských škol, včetně jedné církevní a dvou soukromých, dětský rehabilitační stacionář s dětskými jeslemi, církevní základní škola, základní škola při střední soukromé škole, základní škola při mateřské škole, 2 základní umělecké školy a 16 základních škol, jejichž zřizovatelem je Statutární město Kladno.

Město nabízí také poměrně velkou škálu středního vzdělávání, které zastupují 2 gymnázia, 9 středních odborných škol a učilišť (z toho 2 soukromé), 3 vyšší odborné školy (z toho 1 soukromá) a působí zde i jedna vysoká škola – České vysoké učení technické – Fakulta biomedicínského inženýrství Kladno. Velkou předností pro kladenské studenty je dobrá dopravní obslužnost a časová dosažitelnost univerzit a vysokých škol v hlavním městě Praze (Smetana, 2017).

Střední průmyslová škola a vyšší odborná škola byla založena jako první odborná škola ve městě v roce 1881 jako Všeobecná škola pokračovací. V roce 1914 se škola změnila na Státní průmyslovou školu zaměřenou na strojírenství a o dva roky později došlo k přestěhování do nové budovy, kde škola sídlí do dnes. Později byly studijní obory rozšířeny o hutnictví a slévárnictví. Původně byla škola dvouletým studiem, které se v roce 1937 rozšířilo na čtyřleté zakončené maturitními zkouškami. Dnes škola nabízí obory Strojírenství, Elektrotechnika, Automatizační technika, Elektronické počítačové systémy a Informační technologie (Polák, 201).

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická byla otevřena jako jedna z prvních poválečných škol v roce 1947. Z počátku neměla vlastní budovu a vzdělávání probíhalo v bývalém sanatoriu pracujících POLDI na Lapáku. Učitelský sbor tvořili všichni primáři nemocnice. Se zvyšujícím se počtem žáků bylo nutné v roce 1949 postavit novou budovu včetně internátu, do které se škola přemístila. Dnes se v této budově nachází domov důchodců a škola se opět přestěhovala do jiné budovy. Z původní dvouleté ošetrovatelské školy byla přechodně tříletá a po roce 1951 bylo studium prodlouženo na čtyřleté s ukončením maturitní zkouškou. Dnes škola nabízí obor Zdravotnické lyceum, Sociální činnost, Zdravotnický asistent a vyšší odborné vzdělávání Sociální práce a Diplomovaná všeobecná sestra (Chmelíková, 2017).

Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie vznikla na počátku 20. století v době, kdy se na Kladensku začalo těžit uhlí. Původně, pod názvem SPŠ horní Kladno, nabízela hutnické a hornické vzdělání. Po zavření POLDI nenacházeli studenti využití a obor tak vymizel. Dnes škola nabízí obory Stavebnictví, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum a Technické lyceum (Opatrný, 2017).

Gymnázium Kladno vzniklo v roce 1899 na základě povolení ministerstva vyučování a kultury zřídit v Kladně reálně gymnázium s českým vyučovacím jazykem. Škola sídlí v secesní budově v centru města a její dějiny jsou, kromě jiného, spojovány s událostmi vypálení Lidic. Škola uskutečňuje tradiční pietní akci na připomenutí tragické události u reliéfu vyobrazujícího utrpení žen a dětí a u sochy Lidické matky - symbolů, které se na počest Lidic staly součástí budovy (Pelikánová, 2017).

3.6.4 Sportovní aktivity v regionu města Kladno

Kladno je jedním z mála měst v České republice, kde sport hraje významnou roli. Již od konce 19. století sport ovlivňoval rozvoj, myšlenky i konání obyvatel a městských institucí. Počátky organizované tělovýchovy jsou spojeny se sokolským hnutím. Sokolská jednota byla v Kladně založena již v roce 1869. O 20 let později vznikla Dělnická tělovýchovná jednotka a od konce 80. let 19. století vznikaly kroužky lehké i těžké atletiky a dělnické cyklistické spolky. S příchodem 20. století došlo k dalšímu rozmachu a aktivně ve městě začaly působit dva jeho nejpobulárnější sporty – fotbal a lední hokej. Fotbalový Sportovní kroužek Kladno byl oficiálně založen roku 1903 a Hockeyový klub SK Kladno v roce 1924. O několik desítek let později lední hokej proslavil město i ve světě. Úspěchy města nejsou spojovány pouze s těmito dvěma sporty. Mezi další sporty patří lehká atletika, volejbal, hokejbal, florbal, plavání, aerobic a další (Pecinovský, 2016).

V jihozápadní části Kladna vzniklo na konci 20. let minulého století cvičiště a sportoviště, které bylo v péči kladenských Sokolů. Brzy se vžil název Sletiště. Sportoviště začalo ve 2. polovině 20. století chátrat a ke změně došlo až v roce 1998, kdy ho Město odkoupilo. Kladenská radnice do místa investovala stovky miliony korun, ať už na jeho rekonstrukci nebo do výstavby nových sportovišť. Dnes je Sletiště moderním komplexem různorodých bohatě strukturovaných a využívaných sportovišť. Jeho jádro tvoří Městský stadion, který je využíván atlety, jezdeckými oddíly, tenisty a dalšími. Nachází se zde několik hřišť a herních prvků ať už pro děti nebo seniory, venkovní posilovna, in-linový okruh a lanový park. Komplex je pro veřejnost využíván i pro edukativní účely, zábavné

akce a koncerty. Každoročně se zde pořádají zářijové Dny města Kladna a atletický vícebojařský mítink. Další významné areály, které jsou součástí Sletiště, tvoří fotbalový stadion Františka Kloze, Městský zimní stadion, hala BIOS využívaná florbalisty, aerobikem a dalšími sporty, Městská hokejbalová aréna, sauna, Kladenská sportovní hala, Aquapark Kladno, venkovní koupaliště s trampolínovým parkem, horolezecká věž, 32 km dlouhý cyklookruh a další (Pecinovský, 2016).

Bohaté sportovní vyžití na Kladně, které představuje kolem 50 druhů sportu, má dlouhodobou podporu kladenské radnice a její finanční prostředky nesměřují pouze do profesionálních sportů. Prostřednictvím sportovní komise se nezapomíná ani na malé kluby a veřejnost, která svůj volný čas tráví aktivním pohybem (Pecinovský, 2016). Poskytnuté dotace z Fondu Sportovní komise Rady města v roce 2017 viz příloha č. 1 (Karpíšková, 2018). Transparency International také provedla výzkum týkající se výše vynaložených prostředků do sportu ve statutárních městech, viz příloha č. 2 (Transparency International ČR, 2016).

Sport není jedinou dominantou města. Kladno nabízí i celou škálu kulturních a zábavních zařízení – Kulturní dům Kladno, Městské divadlo, divadlo Lampion, kino Hutník, bowling, Městská a Vědecká knihovna, skate park, úniková hra, Městské medvědárium Kladno, Zoo zájezd, několik městských parků vystavěných či zrekonstruovaných v rámci zkvalitnění oblasti životního prostředí, kulturního rozvoje a zlepšování podmínek pro život obyvatel a další (Feřteková, 2010).

3.6.5 Projekty zaměřené na volnočasové aktivity v regionu města Kladno

Za posledních 10 let bylo na Kladně realizováno několik důležitých projektů z oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže, v této práci bude uvedeno několik z nich. První byl dokončen v říjnu roku 2009, jednalo se o úpravy i nové výstavby celkem 7 dětských hřišť z prostředků Integrovaného plánu rozvoje města Kladna v rámci ROP. Hřiště byla vybavena novými moderními bezpečnostními herními prvky. Financování projektu viz příloha 3 (Binhacková, 2010).

Dalším významným projektem byla stavba budovy Centra ekologické výchovy Kladno v roce 2009, která byla slavnostně otevřena na Den země 22.4. 2010. Tato budova je nízkoenergetický objekt postavený převážně z přírodních materiálů a je jednou z největších dřevostaveb v České republice. Objekt slouží ke konání seminářů, kurzů, školení a vícedenní pobyty pro žáky ZŠ a studenty SŠ zaměřené na ekologickou tematiku.

Na stavbu získalo Statutární město Kladno finanční prostředky z Fondu soudržnosti EU a Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. Město obdrželo také nemalé finanční prostředky na vybavení centra, a to na interiéry, počítačovou a prezentační techniku a gastro zařízení. Financování projektu viz příloha 4 (Binhacová, 2010).

V březnu 2011 byla rekonstruovaná bezbariérová sportovní hala BIOS, která byla financována ze strukturálních fondů. Cílem projektu bylo rozšířit možnosti trávení volného času a sportovního využití ve městě. Hala slouží pro široké spektrum sportů s primárním zaměřením na florbal – splňuje parametry pro všechny výkonnostní skupiny a soutěžní zápasy v tomto sportu v rámci ČR. Hala je využívána i pro basketbal, sálovou kopanou, házenou apod. Součástí objektu jsou další dvě menší sportovní haly pro aerobic a pohybová cvičení, stolní tenis, bojové sporty a další. Financování projektu viz příloha 5 (Binhacová, 2011).

Dalším z projektů, na jehož realizaci si město podalo žádost o dotaci, nese název „Kladenská sportoviště“. Projekt byl ukončen v červnu 2012 a zahrnuje vybudování 3 moderních veřejných sportovišť a umožnění tak rozšíření a zkvalitnění nabídky volnočasových aktivit v oblasti sportu. Jedno ze sportovišť je určené pro míčové hry, např.: streetball, házenou, malou kopanou, volejbal, nohejbal. Ostatní dvě sportoviště jsou kromě hřišť vybavena drahou pro skok daleký. Financování projektu viz příloha 6 (Pecinovský, 2012).

Od května do července roku 2012 poté probíhala druhá etapa úprav a výstaveb dětských hřišť. Tentokrát se jednalo o tři nová moderní hřiště, která rozšířila nabídku veřejných služeb v oblasti aktivního trávení volného času pro děti předškolního a školního věku. Součástí projektu jsou moderní herní prvky a umělý bezpečnostní povrch a oplocení. Součástí jednoho z hřišť je i terénní bikrosová dráha. Financování projektu viz příloha 7 (Binhacová, 2012).

Klub START-UP, o.s., který se zabývá pořádáním sportovních a kulturních akcí s horolezeckou a outdoorovou tematikou, pracoval od roku 2008 na projektu, který by vytvořil zázemí pro vnitřní lezeckou a boulder stěnu. Tento projekt byl zařazen do Integrovaného plánu města Kladna a na konci roku 2011 byl schválen k finanční podpoře z Regionálního operačního programu Střední Čechy, oblast podpory Rozvoj regionálních center v celkové maximální hodnotě 9 347 939, 39 Kč. Projekt byl realizován v letech 2012-2013 a v září roku 2013 byl zdárně dokončen, následující měsíc byla Lezecká stěna

Kladno otevřena. Záměrem projektu bylo vytvoření sportovního a kulturního centra pro oblast outdoorových, horolezeckých, cestovatelských a volnočasových aktivit (Binhacková, 2013).

Na podzim roku 2014 bylo v Sítenském údolí vystavěno devět stanovišť, které se staly součástí vybudovaného discgolfového hřiště a Kladno se tak stalo jedním z mála měst Středočeského kraje, které jím disponuje. Discgolf je moderní volnočasová aktivita, která vychází z frisbee. Cílem hry je dokončit koš s co nejmenším počtem hodů, podobně jako jamku u golfu. Disky se hází z určeného „výhoziště“, a je možné si je za zanedbatelný poplatek (dvacet korun na celý den proti záloze) zapůjčit v Hotelu Kladno nacházejícího se nedaleko údolí. Hřiště je možné využívat v nepřetržitém provozu (Řečínská, 2014).

Předmětem dalšího projektu byla rekonstrukce dopravního a sportovního hřiště. Realizací tohoto projektu došlo k vytvoření volnočasového areálu pro širokou veřejnost, sportovní kluby, zájmové organizace a rovněž ZŠ, která zde bude nad rámec výuky organizovat sportovní a populárně-naučné akce a aktivity pro děti a mládež. K rekonstrukci došlo v průběhu června až srpna 2015. Areál je tvořen dětským hřištěm, multifunkčním travnatým hřištěm, in-lineovou drahou, moderním dopravním hřištěm pro děti a mládež, asfaltovým hřištěm pro míčové sporty a zázemím pro atletické disciplíny (atletický ovál, atletická rovinka, skok daleký). Financování projektu, viz příloha 8 (Kraus, 2015).

Poslední ze zmíněných projektů, který je stále v procesu, je revitalizace území, na kterém byla na přelomu 60.-70. let místní ZOO. Po ukončení provozu se prostranství s poškozenými a nepůvodními dřevinami přestalo využívat. Za účelem zlepšení vzhledu a bezpečnosti lokality dojde k vegetačním úpravám, úpravě schodiště a výstavbu „tribun“ na sezení a další. Prostor bude doplněn o mobiliář v podobě odpadkových košů, lavic a stolu. Na památku bývalé ZOO budou vytvořena keramická zvířata podle návrhu Alexandry Koláčkové, která budou sloužit jako hrací prvky pro děti. Vegetační úpravy a zeleň jsou spolufinancovány Evropskou unií v rámci Operačního programu životního prostředí. Financování projektu viz příloha 9 (Kraus, 2017).

3.6.6 Středisko volného času Labyrint Kladno

Nejdůležitějším a největším střediskem volného času na Kladně je Labyrint. Toto středisko vytváří podmínky pro smysluplné trávení volného času dětí, mládeže ale i široké veřejnosti, a snaží se pozitivně působit na osobnostní rozvoj. Nabídku zájmových činností využívají jak děti základních škol, tak děti předškolní, ale také mládež a dospělí.

Labyrint celoročně zajišťuje pravidelné zájmové činnosti, které se organizují ve sportovních, technických, uměleckých, přírodovědných a jiných zájmových kroužcích. Během letních i vedlejších prázdnin realizuje pobytové tábory, jednodenní pobytové aktivity a příměstské tábory. Organizuje soutěže a přehlídky vyhlášených MŠMT ČR, a také řadu výukových programů pro mateřské, základní a střední školy. Labyrint zajišťuje také akce na zakázku včetně oslav dětských narozenin, akcí pro děti zaměstnanců firem, organizuje zájezdy, návštěvy divadel apod. V rámci soutěží MŠMT se lze zúčastnit různých druhů olympiád – v českém jazyce, dějepisné, matematické, zeměpisné, biologické, chemické, nebo soutěží v německém a anglickém jazyce, pythagoriády či matematického klokana (Labyrint, 2018).

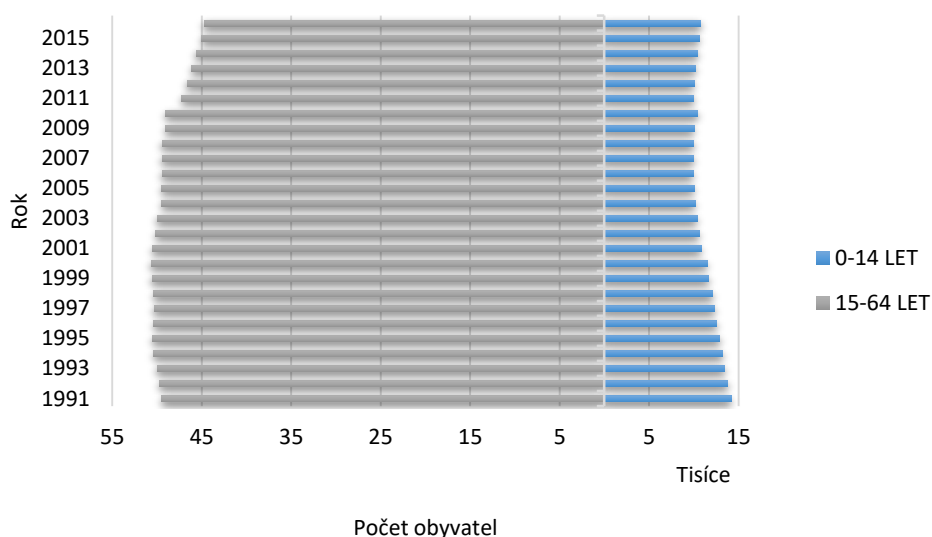
Labyrint se skládá ze čtyř jednotlivých pracovišť. Labyrint, který se nachází na Arbesově ulici, a kde probíhají kroužky pro všechny věkové kategorie ze všech možných oblastí. Součástí je keramická i modelářská dílna, výtvarný ateliér, učebna hudby a jazyků, herna nebo počítačová učebna. Na zahradě se pak pořádají příměstské tábory, lukostřelba, a různé akce jako Narozeniny nebo Čarodějnice. Druhé pracoviště, Labyrint klub Spirála, které se nachází na ulici Litevská, nejčastěji navštěvují maminky s malými dětmi. Zde mohou využívat malou, velkou a pohádkovou hernu, zrcadlový sál, či dělat pokusy v dílně IQ klubu, malovat a tvořit v dílně výtvarné. Také je zde soustředěn turistický oddíl Roháči. Turistická základna Libuší, která je lehce odloučena od pracoviště Labyrintu a nachází se 4 km severozápadně od Kladna v obci Libušín, nabízí ubytování a možnosti zajímavých pěších i cyklistických výletů. Vyžití je možné, jak z kulturního, tak sportovního hlediska. Posledním, čtvrtým pracovištěm, je Informační centrum mládeže (ICM) v Litevské ulici. Toto pracoviště je otevřeno všem mladým lidem, kteří se chtějí něco naučit, něco zažít. Patří sem cestovatelské kluby, výtvarné a technické kluby, klub jógy, hudební kluby, foto kurzy nebo hatefree besedy. ICM je akreditovanou hostitelskou organizací pro evropskou dobrovolnou službu. Katalog nabízených kroužků Labyrint viz příloha 10 (Labyrint, 2018).

4. Vlastní práce

4.1 Demografický vývoj v regionu města Kladno

Informace pro analýzu byly získány z Demografických ročenek měst publikovaných Českým statistickým úřadem. Údaje jsou členěné do tří skupin – obyvatelé ve věku 0-14 let, obyvatelé ve věku 15-64 let a obyvatelé 65+ let. Analýza byla provedena u prvních dvou skupin.

Graf 5: Vývoj počtu obyvatel v regionu města Kladno v letech 1991-2016

Zdroj: Vlastní zpracování; ČSÚ

Podle vztahu [2.1], výpočty viz příloha 11, byly vyjádřeny největší poklesy - pro skupinu 0-14 let se jedná o rok 2001, kdy počet této věkové skupiny poprvé klesl pod hodnotu 11 tisíc (konkrétně na 10 812), a klesal až do roku 2006 (9 919 obyvatel). I přesto, že v posledních letech dochází k opětovnému zvýšení, hodnota stále nepřevýšila, již zmíněných 11 tisíc. Obyvatelé ve věku 15-64 zaznamenali obrovský pokles v roce 2011 (a to o 1 789 obyvatel), kdy se počet poprvé snížil pod 49 tisíc (konkrétně 47 224), od té doby hodnoty stále jen klesají. Naopak největší nárůst oproti předchozímu roku byl v roce 2010 pro mladší skupinu, a v roce 1994 pro starší skupinu. Podle vztahu [2.3], výpočty viz příloha 11, je dokázáno, že v průměru docházelo každý rok k poklesu u obou skupin, a to u mladší o 137 dětí a u starších 191 mládeže a dospělých. Vztahy [2.5] a [2.6], výpočty viz

příloha 11, udávají, že v průměru ročně docházelo k 1,1% poklesu u mladší skupiny a k 0,5% poklesu u mládeže a dospělých.

Na základě grafického vyjádření v softwaru STATISTICA 12, viz příloha 12 a příloha 13, byly tyto dvě časové řady nahrazeny trendovými kvadratickými funkcemi, které popisují demografický vývoj v čase obou skupin.

Trendová funkce demografického vývoje obyvatel 0-14 let byla softwarem vyhodnocena jako vyhovující z 97,5%, a u vývoje obyvatel 15-64 let dosáhla 96,4%. Obě tyto hodnoty jsou prokázány hodnotami R^2 , viz příloha 14 a příloha 15, které lze ověřit vzorcem [2.12], viz metodika.

Rovnice kvadratických funkcí popisující časové řady jednotlivých demografických vývojů jsou vyjádřeny, na základě vzorců [2.10] a [2.11], viz metodika, takto:

Pro obyvatele 0-14 let:

$$y'_i = 14988,48 - 514,5 \cdot t_i + 13,4 \cdot t_i^2$$

Pro obyvatele 15-64 let:

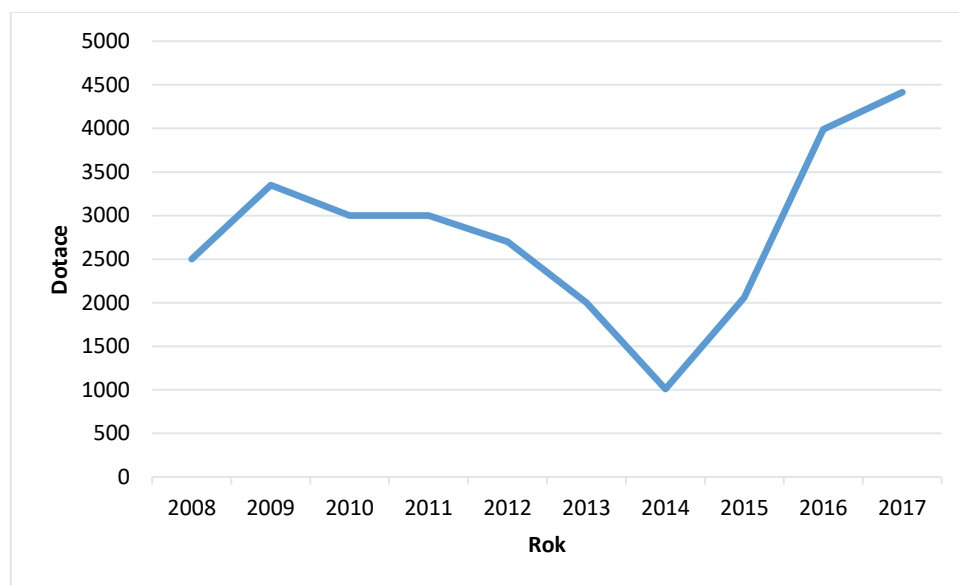
$$y'_i = 49101,98 + 342,59 \cdot t_i - 19,91 \cdot t_i^2$$

Z prediktivní hodnoty, viz příloha 16 a příloha 17, odhadující budoucí počet obyvatel, pro první skupinu, tj. obyvatelé 0-14 let, vyplývá, že v následujících letech bude počet obyvatel ve věku 0-14 let i nadále růst, a v roce 2018 by se měl opět vyšplhat nad 11 tisíc. Pro skupinu druhou, tj. 15-64 let, předpověď udává s 95% spolehlivostí i nadále pokles počtu obyvatel ve věku 15-64 let.

4.2 Analýza poskytnutých dotací na volnočasové aktivity dětí a mládeže v regionu města Kladno

Následující analýza je zaměřena na vývoj celkových městem poskytnutých dotací klubům, svazům, apod., které se zabývají volnočasovými aktivitami v regionu města Kladno, a to konkrétně za roky 2008 až 2017.

Graf 6: Vývoj celkových městem Kladnem poskytnutých dotací do oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: Vlastní zpracování; město Kladno

Na základě výpočtů podle vztahu [2.3], viz příloha 18, se dotace v průměru každoročně zvýšily v letech 2008-2017 o 212,7 tis. Kč. V roce 2017 se hodnota dotací, podle vztahu [2.1], oproti roku 2016 zvýšila o 10,7%, v roce 2016 oproti roku 2015 o 93,7% a v roce 2015 byla hodnota dotace o celých 104% vyšší než v roce 2014. Poskytnuté dotace v letech 2009-2014 se každým rokem snižovaly průměrně o 3,6%, a mezi roky 2014-2017 docházelo k průměrnému nárůstu o 6,07%, viz vztahy [2.5] nebo [2.6]. Očekávaná úroveň poskytnutých dotací, viz vztah [2.7], v roce 2018 za předpokladu stejného vývoje je 4702,858 tis. Kč.

Výsledek analýzy dokazuje, že se město Kladno angažuje v oblasti volnočasových aktivit a snaží se kluby, svazy, či jednotlivé sportovce finančně podporovat a pomáhat tak v rozvoji jejich potenciálu.

4.3 Analýza dotazníkového šetření

Pilotní šetření proběhlo v lednu 2018 a účastnilo se ho 26 dětí. Po pilotáži se provedla potřebná úprava dotazníku, některé otázky byly z šetření odstraněny, u jiných byla provedena srozumitelnější formulace.

Sběr dat pomocí dotazníkového šetření probíhal v týdnu od 5. února 2018 do 9. února 2018. Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 13 škol. Na základě náhodného výběru byla ke každé škole přiřazena třída, ve které šetření probíhalo. Dotazník, který vyplňovaly děti na prvním stupni ZŠ - viz příloha 19, a vzor dotazníku, který byl použit na druhém stupni a středních školách – viz příloha 20..

Tabulka 3: Dotazníkové šetření, seznam škol

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Ukrajinská 2447 (14.ZŠ)	1.třída
Základní škola Kladno, Brjanská 3078 (12.ZŠ)	2.třída
Základní škola a Mateřská škola Kladno, Norská 2633 (4.ZŠ)	3.třída
Základní škola a Mateřská škola Kladno, Vodárenská 2115 (7.ZŠ)	4.třída
Základní škola Kladno, Moskevská 2929 (5.ZŠ)	5.třída
Základní škola Kladno, Amálská 2511 (1.ZŠ)	6.třída
ZŠ a MŠ Kladno, Doberská 323 (6. ZŠ)	7.třída
Základní škola Kladno, C. Boudy 1188 (10.ZŠ)	8.třída
Základní škola Kladno, Vašatova 1438 (11.ZŠ)	9.třída
Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Kladno, J. Palacha 1840	První ročník
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Kladno, Havířská 1141	Druhý ročník
Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie Kladno, C. Boudy 2954	Třetí ročník
Gymnázium Kladno, nám. Edvarda Beneše 1573	Čtvrtý ročník

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkem se šetření účastnilo 320 dětí, z toho 120 dětí ve věku od 6 do 11 let na prvním stupni a 200 dětí a mládeže na druhém stupni či střední škole ve věku od 11 do 19 let. Celkem se na dotazníkovém šetření účastnilo 156 dívek a 164 chlapců.

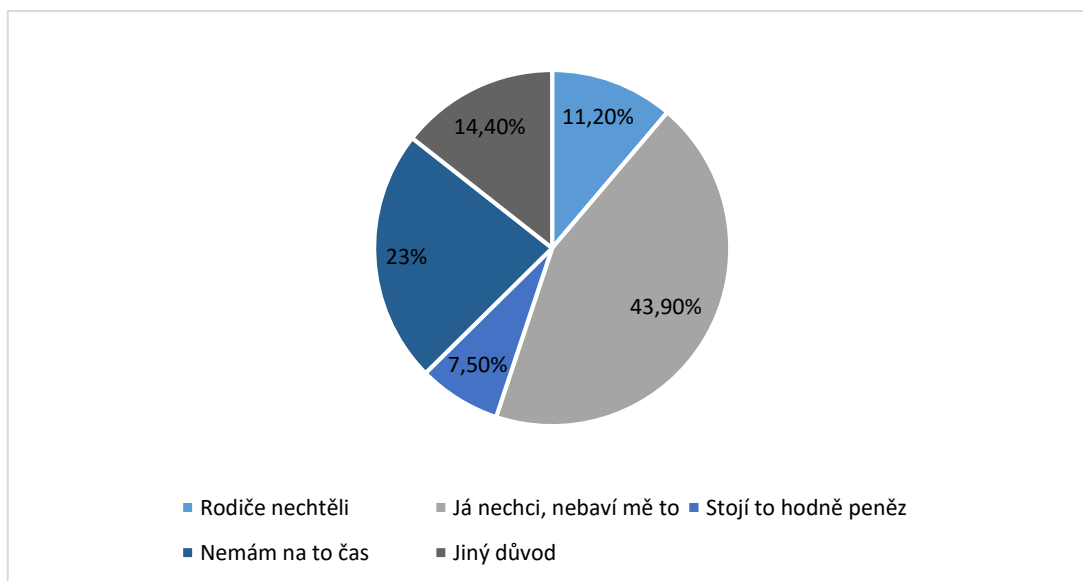
Dotazník pro první stupeň obsahoval 8 otázek a pro stupeň druhý a střední školy jednu doplňující otázku navíc. První 4 otázky sloužili k identifikaci respondentů, zbylé otázky byly nástrojem k získání primárních dat ohledně volnočasových aktivit.

4.3.1 Analýza návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit

Na první otázku, zda respondenti navštěvují pravidelně nějaký zájmový kroužek, odpovědělo ze všech 320 účastníků 133 kladně a 187 záporně. Procentuální zastoupení je tedy 41,6% návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit. Autorka se domnívá, že vyšší neúčast je způsobena vysokým zastoupením neorganizovaných volnočasových aktivit, které si mohou děti a mládež řídit samy a přizpůsobit je svému volnému času, náladě a které Kladno nabízí, například v podobě plaveckého bazénu, cyklostezky, bruslařské dráhy, posiloven, basketbalových a fotbalových hřišť a podobně.

Při záporné odpovědi měli respondenti možnost odůvodnit, proč žádný zájmový kroužek nenavštěvují. Na výběr měli 5 odpovědí.

Graf 7: Důvody nenavštěvování organizovaných volnočasových aktivit

Zdroj: Vlastní zpracování

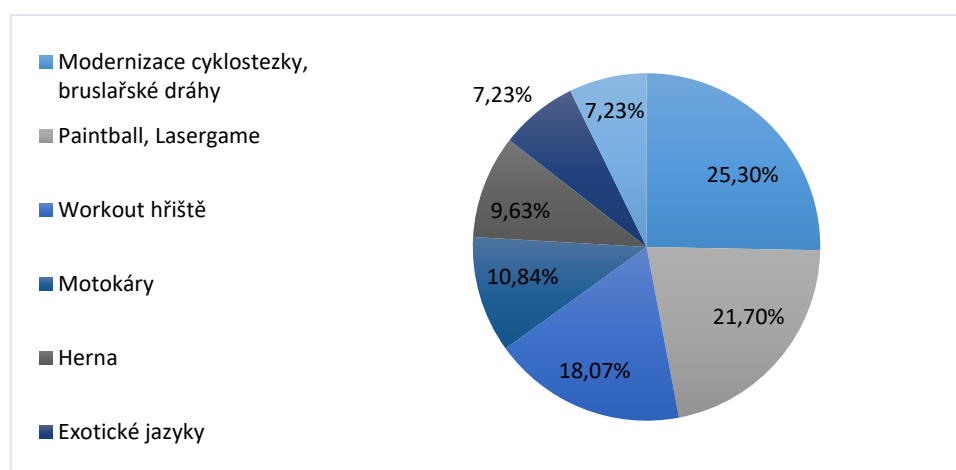
Z pohledu celkového počtu všech respondentů převažuje odpověď, že respondenti nechťejí navštěvovat tento druh volnočasových aktivit či na něj nemají čas. Ovšem, když dojde k oddělení odpovědí prvního stupně od druhého a středních škol, tak i přesto, že se odpověď vlastního nezájmu stále drží na prvním místě, je z grafů patrné rozličné postavení, kdy svým vlivem zasáhli rodiče, viz příloha 21 a příloha 22.

Volnočasové středisko Labyrint je největším střediskem svého druhu, které se na území města Kladna nachází, a proto byla v dotazníku zahrnuta i otázka, zda sem respondenti někdy chodili na zájmový kroužek. Tato otázka je zařazena z důvodu zjištění

zájmu o toto středisko. Ze všech 320 dotazovaných odpovědělo 136 dětí a mládeže (tj. 42,5%), že nějaký zájmový kroužek v průběhu svého života v Labyrintu navštívili.

Respondentům z druhého stupně základních škol a středních škol byla položena otázka navíc, a to zda si myslí, že má město Kladno dostatečné možnosti jak či kde trávit volný čas. V případě záporné odpovědi byla položena doplňující podotázka, jaký druh zájmových aktivit jim v regionu města chybí. V 58,5% jsou respondenti s nabídkou volnočasových aktivit spokojeni. Zbýlých 41,5% odpovídalo na již zmíněnou doplňující podotázku. Odpovědi jsou shrnuty do skupin, v případě uvedení některých odpovědí v zastoupení jednoho či dvou respondentů, jsou tyto aktivity zahrnuty do skupiny jiné.

Graf 8: Chybějící aktivity na Kladně

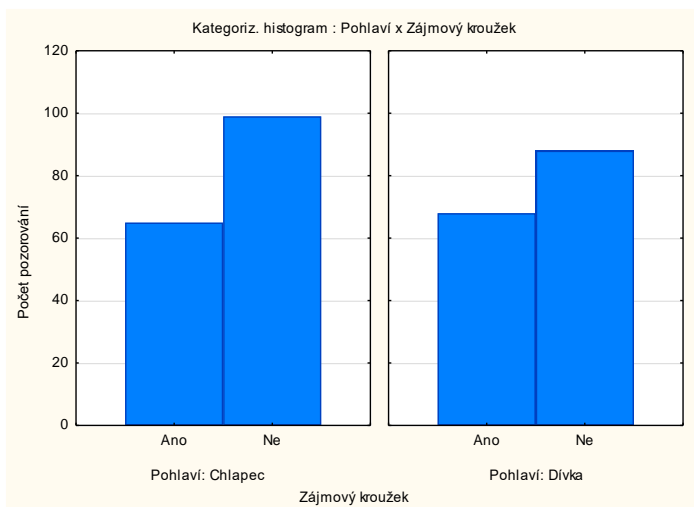

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.2 Analýza návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit v závislosti na pohlaví respondentů

Cílem této analýzy je zjistit, jestli o organizované volnočasové aktivity mají zájem více chlapci nebo dívky.

Graf 9: Histogram; Pohlaví vs. Zájmový kroužek

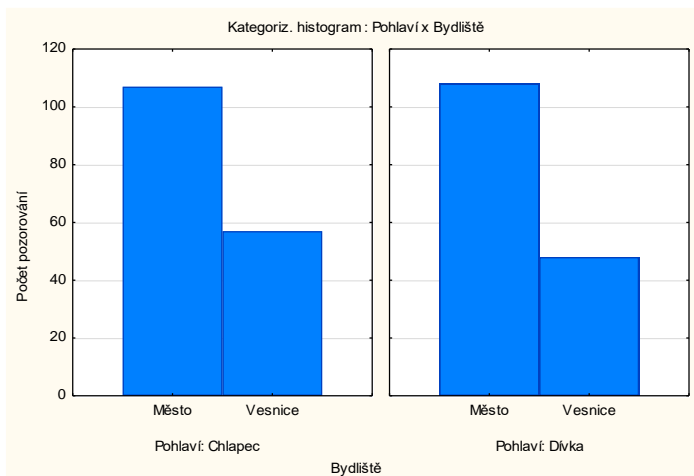
Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Pozorované četnosti viz příloha 23. Při této analýze byly splněny předpoklady pro použití χ^2 testu pro nezávislost, viz vzorec [2.13]. Výsledná hodnota p , viz příloha 24, je větší než hladina významnosti α . Z toho vyplývá, že návštěvnost zájmového kroužku není závislá na pohlaví respondentů.

4.3.3 Analýza závislosti bydliště respondentů na návštěvnosti organizovaných volnočasových aktivit

Tato analýza zkoumá závislost mezi bydlištěm respondentů, tedy vesnice nebo město, a zájmem o navštěvování organizovaných zájmových aktivit.

Graf 10: Histogram; Pohlaví vs. Bydliště

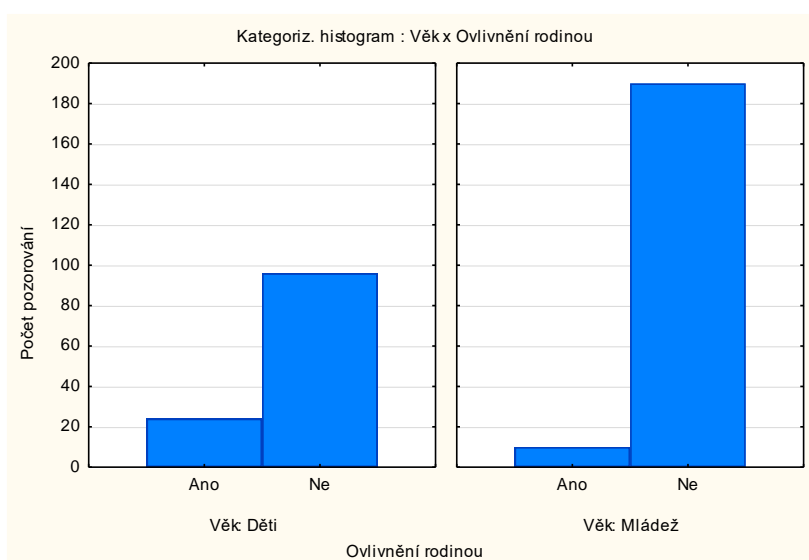
Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Pozorované četnosti viz příloha 25. Při této analýze byly splněny předpoklady pro použití χ^2 testu pro nezávislost, viz vzorec [2.13]. Výsledná hodnota p , viz příloha 26, je větší než hladina významnosti α . Z toho vyplývá, že návštěvnost zájmového kroužku není závislá na bydlišti respondentů.

4.3.4 Analýza závislosti vlivu rodiny na respondenta při výběru zájmového kroužku

Tato analýza má za úkol zjistit, jestli vliv rodiny na výběr zájmového kroužku je větší u mladších dětí (1. stupeň) nebo starších dětí (2. stupeň a střední školy).

Graf 11: Histogram; Věk vs. Vliv rodiny

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Pozorované četnosti viz příloha 27. Při této analýze byly splněny předpoklady pro použití χ^2 testu pro nezávislost, viz vzorec [2.13]. Výsledná hodnota p , viz příloha 28, je větší než hladina významnosti α . Test prokázal, že mezi sledovanými znaky existuje statisticky významná závislost. Hodnocení síly závislosti bylo provedeno pomocí vztahu [2.15] a [2.16]. Hodnota koeficientu asociace $V=0,236$, což značí nízkou přímou závislost.

Z jednotlivých analýz bylo dokázáno, že zájem o organizované aktivity projevuje méně než polovina vzorku tázaných dětí. Přičemž návštěvnost zájmových kroužků není závislá ani na pohlaví jedince nebo jeho bydlišti. Nejčastějším důvodem nenavštěvování zájmového kroužku je vlastní nezájem. Bylo prokázáno, že u dětí z prvního stupně základních škol hraje větší roli vliv rodiny při výběru zájmového kroužku. Nejvíce děti a mládež postrádají v regionu moderní cyklostezku či bruslařskou dráhu, prostory pro paintball, lasergame a workoutové hřiště.

6. Závěr

Na základě matematických funkcí časových řad a grafické analýzy lze konstatovat, že demografický ukazatel počtu obyvatel v Kladenském regionu v období 1991 – 2016 pro obyvatele ve věku 0-14 let má v posledních letech rostoucí trend, který podle predikce bude i nadále pokračovat. U obyvatel ve věku 18 až 64 let je budoucí vývoj opačný.

Město Kladno investuje do trávení volného času nemalé finanční částky a vytváří i mnoho projektů a akcí, aby svou nabídku nadále rozšiřovalo, jak z hlediska organizovaných tak neorganizovaných volnočasových aktivit. Důkazem toho je analýza vývoje poskytnutých dotací, která je provedena pomocí vybraných elementárních charakteristik časových řad, kde je patrné že částky se poslední roky neustále zvyšují, a podle prediktivní hodnoty by letošní rok 2018 měla celková výše dotací překročit částku 4,5 milionu Kč.

Na základě výše uvedených analýz lze konstatovat, že převažuje skupina dětí a mládeže, která organizované volnočasové aktivity nenavštěvuje. Z kvalitativních analýz je závěr takový, že pohlaví ani bydliště nemá na organizované trávení volného času vliv. Naopak průzkum dokázal, že při výběru zájmového kroužku jsou děti z prvního stupně základních škol více ovlivněné svojí rodinou než starší děti či mládež. Při analýze důvodů, proč děti zájmový kroužek nenavštěvují, nejvíce převažovala odpověď, že o to samy nejeví zájem a nebaví je to. Druhý nejčastěji uváděný důvod už se liší v závislosti na věku dětí. První stupeň základní školy je opět více ovlivněn autoritou svých rodičů, na druhém stupni a na středních školách děti častěji uváděly jako důvod to, že na to nemají čas. Což je celkem logické a pochopitelné, když se vezme v úvahu, že s přibývajícím věkem dětí úměrně roste i počet povinností.

Labyrint je největším střediskem volného času na Kladně, proto byla do dotazníku zahrnuta i otázka, jestli mají děti s tímto střediskem nějakou osobní zkušenost. 136 dětí uvedlo, že některý z kroužků ve zmíněném středisku navštěvovaly, což odpovídá 42,5% z dotazovaného celku. To je téměř o 1% více než kolik dětí aktuálně nějaký zájmový kroužek navštěvuje.

Otázku zda Kladno dostatečně pokrývá nabídku možností jak trávit volný čas, odpovědělo 58,5% tázaných dětí, že ano. Od zbylých respondentů se vyskytla možnost zjistit, kterou z aktivit v městě postrádají. Nejčastěji se objevovala odpověď cyklostezky nebo bruslařské dráhy, kterými sice nejednou Kladno disponuje, ovšem je pravda, že by

bylo na místě vybudovat moderní a hlavně delší dráhy tohoto typu. Na druhém místě se pak objevoval paintball či lasergame, a třetí nejčastější odpověď byla workoutové hřiště.

Volnočasové aktivity, ať organizované nebo neorganizované, napomáhají rozvoji osobnosti jedince a jeho kladné socializaci ve společnosti. Každý druh zájmové aktivity napomáhá rozvíjet určitou schopnost jedince, kterou má možnost v průběhu svého života zdokonalovat. Vzhledem k pozitivním vlivům volnočasovým a zájmových aktivit na jedince, které je navštěvují, je nutné tuto oblast výchovy podporovat a financovat.

7. Seznam použitých zdrojů

- BLÁHA, Václav a Vlasta NAVAROVÁ. *Výchova mimo vyučování: učební text pro 4. ročník středních pedagogických škol studijní obor vychovatelství*. 2. Praha: SPN, 1990.
- BOCAN, Miroslav a kol. *Děti v ringu dnešního světa: hodnotové orientace dětí ve věku 6 až 15 let*. Praha: Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2012. ISBN 978-80-87449-24-0.
- ČÁP, Jan a Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-273-7.
- DVOŘÁK, Jan, František EMMERT, Alena FABIČOVICOVÁ, et al. *Odmaturuj! ze společenských věd*. Druhé, přepracované vydání. Brno: Didaktis, 2015. Odmaturuj!. ISBN 978-80-7358-243-2
- GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-124-4
- HÁJEK, Bedřich. *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. ISBN 80-86784-06-1.
- HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0030-7.
- HELUS, Zdeněk. *Sociální psychologie pro pedagogy*. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2015. Pedagogika. ISBN 978-80-247-4674-6.
- HINDLS, Richard. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
- HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- HOFBAUER, Břetislav a Michal KAPLÁNEK. *Kapitoly z pedagogiky volného času: soubor pojednání o volném čase a jeho výchovném zhodnocování*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta, 2010. Opuscula, sv. 6. ISBN 978-80-7394-240-3.
- HRADČNÁ, Marie. *Vybrané problémy sociální pedagogiky*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-015-7.
- HRONCOVÁ, J., KRAUS, B. a kol. *Sociálna patológia pre sociálnych pracovníkov a pedagógov*. Vyd. 1. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, 2006. ISBN 80-8083-223-4.

- JERÁBEK, Hynek. *Úvod do sociologického výzkumu*. Dotisk. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-662-5
- KÁBA, Bohumil a Libuše SVATOŠOVÁ. *Statistické nástroje ekonomického výzkumu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-359-9.
- KAPLÁNEK, Michal. *Čas volnosti - čas výchovy: pedagogické úvahy o volném čase*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0450-3.
- KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.
- KREJČÍŘOVÁ, O., SKOPALOVÁ, J. *Deviace a sociální patologie: Vybrané jevy*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 978-80-244-1698-4.
- LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché. ISBN 80-247-1284-9.
- MOŽNÝ, Ivo. *Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.
- NĚMEC, Jiří. *Edutainment - trendy v oblasti volného času*. In *Sýkora, J. (ed.) Výchova a volný čas 3*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. ISBN 978-80-7041-730-0.
- PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.
- POKORNÝ, Vratislav, Jana TELCOVÁ a Anton TOMKO. *Prevence sociálně patologických jevů: manuál praxe*. Vyd. 3., rozš. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2003. *Prevence sociálně patologických jevů*. ISBN 80-86568-04-0.
- PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-029-4.
- SAK, Petr a Karolína KOLESÁROVÁ. *Mládež na křižovatce: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Praha: Svoboda Servis, 2004. ISBN 80-86320-33-2.
- SAK, Petr a Jiří MAREŠ. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-230-0.
- SEBERA, Martin, Renata KLÁROVÁ a Jiří ZHÁNĚL. *Časové řady*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6698-4.
- SPOUSTA, Vladimír. *Teoretické základy výchovy ve volném čase: (úvod do studia pedagogiky volného času)*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1997. ISBN 80-210-1007-X.

STAŠOVÁ, Leona, Gabriela SLANINOVÁ a Iva JUNOVÁ. *Nová generace: vybrané aspekty socializace a výchovy současných dětí a mládeže v kontextu medializované společnosti*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. Recenzované monografie.

ISBN 978-80-7435-567-7.

VÁŽANSKÝ, Mojmír a Vladimír SMÉKAL. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-901737-9-9.

Internetové zdroje

MGR. BINHACKOVÁ, Ilona. Centrum ekologické výchovy Kladno. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, 2010 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/centrum-ekologicke-vychovy-kladno/d-1413480>

MGR. BINHACKOVÁ, Ilona. Outdoorové centrum Kladno. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2013 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/outdoorcentrum-kladno/d-1424696>

MGR. BINHACKOVÁ, Ilona. Rekonstrukce sportovní haly BIOS. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, 2010 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/rekonstrukce-sportovni-haly-bios/d-1413152>

MGR. BINHACKOVÁ, Ilona. Úprava a výstavba dětských hřišť. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, 2010 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/uprava-a-vystavba-detskych-hrist/d-1413155>

MGR. BINHACKOVÁ, Ilona. Úpravy a Výstavba dětských hřišť - II. etapa. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2012 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/upravy-a-vystavba-detskych-hrist-ii-etapa/d-1417923>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Administrativní členění okresů: Kladno s názvy obcí. *CZSO* [online]. Praha: CZSO, c2012 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/kladno_s_nazvy_obci_barevne

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Charakteristika okresu Kladno: Okres Kladno. *CZSO* [online]. Praha: CZSO, c2017 [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_okresu_kladno

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Katalog produktů: Demografická ročenka vybraných měst ČR - 1991 - 2006. *CZSO* [online]. Praha: CZSO, 2007 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-vybranych-mest-cr-1991-2006-gyt9k8tkeu>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Katalog produktů: Demografická ročenka měst - 2007 až 2016. CZSO [online]. Praha: CZSO, 2017 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/mesta-v-cr-pism-k-ir1frsbdvr>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Katalog produktů: Správní obvody obcí s rozšířenou působností - Středočeský kraj - 2004. CZSO [online]. Praha: CZSO, 2004 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-2104-04--0210>

FEŘTEKOVÁ, Blanka. O Kladně: Městské parky. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2010 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/mestske-parky/d-1401497/p1=2100050401>

CHMELÍKOVÁ, Bohumila. O Škole: Historie školy. *SVZS Kladno* [online]. Kladno: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Kladno, c2017 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z: <https://www.svzskladno.cz/historie>

CHMELÍKOVÁ, Bohumila. Pro uchazeče: Studijní obory. *SVZS Kladno* [online]. Kladno: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Kladno, c2017 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z: <https://www.svzskladno.cz/studijni-obory>

JOSEPHY, Michal. Nuda je velkým fenoménem moderní doby. Lidé se však nudili už odjakživa. *National geographic* [online]. Praha: National Geographic Society and VLTAVA LABE MEDIA, 2013 [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <https://www.national-geographic.cz/clanky/nuda-je-velkym-fenomenem-moderni-doby-lide-se-vsak-nudili-uz-odjakziva.html>

ING. KRAUS, Martin. Dopravní a sportovní hřiště Kladno - Rozdělov. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2015 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/dopravni-a-sportovni-hriste-kladno-rozdelov/d-1445864>

ING. KRAUS, Martin. Park Zoologická. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, 2017 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/park-zoologicka/ds-200843>

KUNCOVÁ, Jana. Děti a média: vyhrávají televize a internet. *MediaGuru* [online]. Praha: PHD, 2012 [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2012/03/deti-a-media-vyhravaji-televize-a-internet/>

LABYRINT, O Nás: Labyrint obecně. *Labyrint SVC* [online]. Kladno: Labyrint SVC, c2018 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <http://www.labyrint-svc.cz/cz/o-nas/labyrint-obecne/>

MĚSTO KLADNO: O Kladně: Symboly města Kladna. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2016 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z:
<https://www.mestokladno.cz/symboly-mesta-kladna/d-1406705/p1=2100050453>

MVCR: Kladno: Počet obyvatel město Kladno. *Místopisy* [online]. Vlašské meziříčí: Ministerstvo vnitra ČR, c2018 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z:
<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4602/kladno/pocet-obyvatel/>

NOVÁK, Tomáš. Nuda je podobně nebezpečná jako stres. *Vitalia* [online]. Praha: Internet Info, 2017 [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/nuda-je-podobne-nebezpecna-jako-stres/>

RNDR. OPATRŇÝ, Václav. Pro zájemce: Studijní obory. *SOSIK* [online]. Kladno: Střední průmyslová škola stavební a obchodní akademie Kladno, c2017 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z: <https://www.sosik.cz/index.php/pro-zajemce/stud-obory-zajemci>

OSTROV RADOSTI. Prevence: Kriminalita, delikvence, vandalismus. *Ostrov ZL* [online]. Zlín: Středisko volného času - Ostrov radosti [cit. 2018-03-06]. Dostupné z:
<http://www.ostrovzl.cz/prevence/kriminalita-delikvence-vandalismus>

OSTROV RADOSTI. Prevence: Záškoláctví. *Ostrov ZL* [online]. Zlín: Středisko volného času - Ostrov radosti [cit. 2018-03-06]. Dostupné z:
<http://www.ostrovzl.cz/prevence/zaskolactvi>

ING. PECINOVSKÝ, Jindřich. Kladenská sportoviště. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2012 [cit. 2018-02-01]. Dostupné z:
<https://www.mestokladno.cz/kladenska-sportoviste/d-1419070>

ING. PECINOVSKÝ, Jindřich. O Kladně: Historie Kladna. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2016 [cit. 2018-01-02]. Dostupné z:
<https://www.mestokladno.cz/historie-kladna/d-1401489/p1=2100051115>

ING. PECINOVSKÝ, Jindřich. O Kladně: Kladno a sport. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2016 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/kladno-a-sport/d-1457151/p1=2100055995>

ING. PECINOVSKÝ, Jindřich. O Kladně: Základní údaje o Kladně. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město Kladno, c2016 [cit. 2018-01-02]. Dostupné z:
<https://www.mestokladno.cz/zakladni-informace-o-kladne/d-1401486/p1=2100050454>

MGR. PELIKÁNOVÁ, Lucie. Úvod: O Škole. *Gymnasium Kladno* [online]. Kladno: Gymnázium Kladno, c2017 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z:
<http://www.gymnasiumkladno.cz/clanek.php?id=1>

POLÁK, DIS., Miroslav. Škola: Historie a současnost. *SPS Kladno* [online]. Kladno: Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Kladno, c2017 [cit. 2018-01-01].

Dostupné z: <http://www.spskladno.cz/oskole.php>

POLÁK, DIS., Miroslav. Škola: Studijní obory. *SPS Kladno* [online]. Kladno: Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Kladno, c2017 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z:

<http://www.spskladno.cz/obory.php>

ŘEČÍNSKÁ, Daniela. Kladno má nové hřiště na discgolf. *Kladenský*

deník [online]. Kladno: Kladenský deník, 2014 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z:

https://kladensky.denik.cz/zpravy_region/kladno-ma-nove-hriste-na-discgolf-20141003.html

ING. SMETANA, Petr. O Kladně: Školství. *Město Kladno* [online]. Kladno: Město

Kladno, c2018 [cit. 2018-01-02]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/skolstvi/d-1401495/p1=2100050519>

STATSOFT. Nebojte se p-hodnot! *STATSOFT* [online]. Praha: *STATSOFT*, 2014 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:

http://www.statsoft.cz/file1/PDF/newsletter/2014_06_26_StatSoft_Nebojte_se_p-hodnot.pdf

ŠRÁMEK, Jan. Metody sběru dat v kvantitativním výzkumu. *Marketing Journal* [online].

Praha: Focus agency, 2009 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: [http://www.m-](http://www.m-journal.cz/cs/marketingovy-vyzkum/metody-sberu-dat-v-quantitativnim-vyzkumu__s390x5140.html)

[journal.cz/cs/marketingovy-vyzkum/metody-sberu-dat-v-quantitativnim-vyzkumu__s390x5140.html](http://www.m-journal.cz/cs/marketingovy-vyzkum/metody-sberu-dat-v-quantitativnim-vyzkumu__s390x5140.html)

TRANSPARENCY INTERNATIONAL: Veřejné peníze ve sportu: Financování sportu statutárními městy a kraji. *Transparency* [online]. Praha: Transparency International ČR,

2016 [cit. 2018-01-01]. Dostupné z: [https://www.transparency.cz/wp-](https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Publikace-Financov%C3%A1n%C3%AD-sportu-statut%C3%A1rn%C3%AD-mi-m%C4%9Bsty-a-kraji.pdf)

[content/uploads/Publikace-Financov%C3%A1n%C3%AD-sportu-statut%C3%A1rn%C3%AD-mi-m%C4%9Bsty-a-kraji.pdf](https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Publikace-Financov%C3%A1n%C3%AD-sportu-statut%C3%A1rn%C3%AD-mi-m%C4%9Bsty-a-kraji.pdf)

8. Přílohy

Příloha 1: Poskytnuté dotace z Fondu Sportovní komise Rady města v roce 2017.

Poskytnuté dotace z Fondu Sportovní komise Rady města v roce 2017		
Musher's club Kladno z.s.	62979272	15 000 Kč
TJ. Sokol Hnidousy – Motyčín, oddíl Všestrannost	14800586	20 000 Kč
TSM Kladno	22838902	180 000 Kč
Badminton club Kladno	43775543	150 000 Kč
SK JUNGLE FEVER KLADNO z.s.	66319137	20 000 Kč
PETASITES Club z.s.	43775012	5 000 Kč
TJ. SOKOL Hnidousy – Motyčín, oddíl Zápas řecko-římský a volný styl	14800586	40 000 Kč
TJ. SOKOL Hnidousy-Motyčín, oddíl hokejbalu „BEER STARS“	14800586	10 000 Kč
HAKIM GYM KLADNO	22749331	30 000 Kč
Sportklub Kladno z.s.	27016315	60 000 Kč
SPOLEK JUDO KLADNO N 62 z.s.	69058067	80 000 Kč
Futsalový klub Kladno z.s.	22669141	115 000 Kč
Karate klub Kladno	14801051	65 000 Kč
Novoměstský Kladno z.s.	48707317	125 000 Kč
Sportovní klub PANTEŘI Kladno z.s.	4376285	30 000 Kč
Modelářský klub SMČR 215. LMK Kladno p.s.	61895504	5 000 Kč
TJ Sokol Kladno, oddíl Mažoretky Květiniky	510475	60 000 Kč
TJ Sokol Kladno, oddíl Sportovní gymnastika	510475	60 000 Kč
TJ Sokol Kladno, oddíl Basketbal	510475	200 000 Kč
TJ Sokol Kladno, oddíl Všestrannost	510475	60 000 Kč
Fotbalový klub Slavoj Kladno z.s.	16977262	135 000 Kč
Maratón klub Kladno, z.s.	48705934	60 000 Kč
FIT STUDIO VENUŠE	22668900	100 000 Kč
Společnost CYKLO – LIDICE, z.s.	43775381	20 000 Kč
Sport Academy Kladno z.s.	22819797	100 000 Kč
TTC SLOVAN KLADNO, z.s.	67983197	15 000 Kč
František Preis, stolní tenis	1933	10 000 Kč
Michal Starý, lední hokej neslyšících	1977	10 000 Kč
ŠACHOVÝ ODDÍL TĚLESNĚ POSTIŽENÝCH NOVA KLADNO z.s.	61896683	10 000 Kč
Taneční sportovní klub Admira Kladno	68405103	50 000 Kč
AEROBIC DANCERS KLADNO z.s.	26637341	100 000 Kč
Vavřinec Kladno o.s.	22905952	400 000 Kč
Karel Olič, benčpres	1947	10 000 Kč
TJ Sokol Kladno, oddíl Jízdárna	48707368	80 000 Kč
TJ Baník Švermov z.s.	48703877	200 000 Kč

SK Kladno, z.s.	16979770	50 000 Kč
ČKS ZKO 039 KLADNO ŠVERMOV	61895423	20 000 Kč
Akademie Kladno (FC O.K. Kladno)	1997971	20 000 Kč
SKIWIND z.s.	5794668	30 000 Kč
Sportovní a kondiční klub Kladno, z.s.	22874305	100 000 Kč
MINERS KLADNO, z.s.	16977017	150 000 Kč
KOBRA KLADNO, z.s.	70857865	50 000 Kč
Keiko-ryu Shotokan Kladno, z.s.	26652196	120 000 Kč
FK Slovan Kladno, z.s.	16977050	100 000 Kč
Spolek Dělnická tělocvičná jednota Sparta Kladno	48707503	5 000 Kč
Basketbalový klub Kladno z.s.	16979761	250 000 Kč
Vodácký klub Kladno, z.s.	62979850	40 000 Kč
Český svaz bojových sportů, z.s.	22732527	15 000 Kč
Volejbalový klub Kladno, z.s.	62979680	10 000 Kč
Jakub Vetešník, kickbox	2003	10 000 Kč
Nick Vetešník, box	2001	10 000 Kč
TC R.A.K., z.s.	26648032	50 000 Kč
SK KLADNO RAISINS	26536242	15 000 Kč
OMASK KOVO KLADNO z.s.	62979248	15 000 Kč
SK Tenis Kladno z.s.	22865942	50 000 Kč
FK Sparta Doly Kladno z.s.	46414436	15 000 Kč
Lukáš Valer, goalball	1984	10 000 Kč
SK KROČEHLAVY, z.s.	48705985	200 000 Kč
Hokejový klub Pracovní zálohy Kladno, z.s., HC PZ KRASO KLADNO – oddíl krasobruslení	69344442	20 000 Kč
Hokejový klub Pracovní zálohy Kladno, z.s., IHC PZ ČERTI KLADNO – oddíl inline hokeje	69344442	15 000 Kč
Jaroslav Hošek, autokros	1945	50 000 Kč
TJ Sokol Dříň, oddíl stolního tenisu	61894478	10 000 Kč
Novoměstský Kladno, z.s. – 2.	48707317	35 000 Kč
Škola TAEKWON-DO I.T.F. GE-BAEK HOSIN SOOL, z.s.	70867968	5 000 Kč
Klub START-UP, o.s.	22722882	15 000 Kč
Sportovní klub Medúza Kladno, z.s.	3575039	60 000 Kč
Sdružení kontaktních sportů	26619342	120 000 Kč
SPORTOVNÍ KLUB LS KLADNO, z.s.	6258735	30 000 Kč
Dance club Spirit, z.s.	4409680	35 000 Kč
Sportovní gymnázium Kladno	61894737	5 000 Kč
Spirála Kladno, z.s.	26515148	10 000 Kč
YACHT CLUB KLADNO z.s.	69765502	20 000 Kč
FC Brazil Kladno 2013 z.s.	6295827	5 000 Kč
Sportovní klub PANTEŘI Kladno z.s.	4376285	15 000 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 2: Vynaložené prostředky do sportu ve statutárních městech.

Kč/OSOBA	2012	2013	2014	2015
Brno	517	476	662	676
Hradec Králové	1990	2871	2070	1999
Jihlava	779	944	901	958
Kladno	1977	1579	2141	1995
Liberec	77	49	98	388
Mladá Boleslav	1540	1541	1540	1538
Olomouc	-	-	1639	1360
Ostrava	1629	2402	1253	1341
Plzeň	2331	1756	845	663
Prostějov	441	359	370	385
Ústí nad Labem	217	240	255	273
Zlín	-	-	-	-

Zdroj: Transparency International

Příloha 3: Financování projektu Úprava a výstavba dětských hřišť –**1. etapa**

Zádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	5 734 015,50 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	4 873 913,16 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu RR:	430 051,17 Kč
Datum schválení:	-
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	5 725 438,67 Kč
Změny projektu:	0 Kč
Datum podpisu smlouvy:	16.6.2009
Datum zahájení:	7.7.2009
Datum ukončení:	30.10.2009
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	5 734 015,50Kč
Konečná výše dotace z EU:	4 873 913,16 Kč
Konečná výše dotace z RR:	430 051,17 Kč
Výše financování projektu městem:	430 050,67 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 4: Financování projektu Centrum ekologické výchovy

Zádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	59 817 000,00 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	46 453 672,00 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu SR:	2 732 568,00 Kč
Datum schválení:	25.3.2008
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	44 565 006,00 Kč
Změny projektu:	-
Datum podpisu smlouvy:	10.4.2009
Datum zahájení:	10.4.2009
Datum ukončení:	31.1.2010
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	50 199 758,00 Kč
Konečná výše dotace z EU:	42 629 333,83Kč
Konečná výše dotace z SR:	2 507 607,87 Kč
Výše financování projektu městem:	5 062 816,30 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 5: Financování sportovní haly BIOS

Žádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	60 430 916,54 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	50 583 739,61 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu RR:	4 463 271,15 Kč
Datum schválení:	12.1.2011
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	45 526 813,20 Kč
Změny projektu:	9 049 380,40 Kč
Datum podpisu smlouvy:	18.2.2011
Datum zahájení:	15.3.2011
Datum ukončení:	15.8.2011
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	58 571 729,16 Kč
Konečná výše dotace z EU:	41 305 915,07 Kč
Konečná výše dotace z RR:	3 644 639,56 Kč
Výše financování projektu městem:	13 621 173,53 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 6: Financování projektu Kladenská sportoviště

Žádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	14 499 669,48 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	11 171 631,65Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu RR:	0,00Kč
Datum schválení:	15.12.2011
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	6 952 768,15Kč
Změny projektu:	0,00 Kč
Datum podpisu smlouvy:	5.4.2012
Datum zahájení:	2.5.2012
Datum ukončení:	1.6.2012
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	7 116 833,26Kč
Konečná výše dotace z EU:	5 463 149,77Kč
Konečná výše dotace z RR:	0,00Kč
Výše financování projektu městem:	1 653 583,49Kč

Zdroj: Město Kladno

**Příloha 7: Financování projektu Úprava a výstavba dětských hřišť -
2. etapa**

Žádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	7 894 453,65Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	6 646 535,60Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu RR:	0,00Kč
Datum schválení:	15.12.2011
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	4 819 344,66Kč
Změny projektu:	0,00 Kč
Datum podpisu smlouvy:	19.4.2012
Datum zahájení:	4.5.2012
Datum ukončení:	1.7.2012
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	4 968 724,36Kč
Konečná výše dotace z EU:	3 496 093,65Kč
Konečná výše dotace z RR:	0,00Kč
Výše financování projektu městem:	1 472 630,71 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 8: Financování projektu Rekonstrukce dopravního sportovního hřiště

Žádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	15 975 860,67 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	13 001 135,44 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu RR:	0,00 Kč
Datum schválení:	20.10.2014
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	14 707 986,14 Kč
Změny projektu:	0
Datum podpisu smlouvy:	25. 5. 2015
Datum zahájení:	25. 5. 2015
Datum ukončení:	31. 8. 2015
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	15 323 278,40 Kč
Konečná výše dotace z EU:	12 687 436,35 Kč
Konečná výše dotace z RR:	0,00 Kč
Výše financování projektu městem:	2 635 842,05 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 9: Financování projektu Park Zoologická

Žádost:	
Předpokládané celkové výdaje projektu:	9 786 867 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu EU:	962 572,80 Kč
Předpokládaná podpora z rozpočtu SR:	0 Kč
Datum schválení:	22.3.2017
Realizace projektu:	
Vysoutěžená cena:	8 841 051 Kč
Změny projektu:	169 950,55 Kč
Datum podpisu smlouvy:	27. 3. 2017
Datum zahájení:	27. 3. 2017
Datum ukončení:	31. 12. 2017
Financování projektu:	
Konečná cena projektu:	9 561 842 Kč
Konečná výše dotace z EU:	509 471,37 Kč
Konečná výše dotace z SR:	0
Výše financování projektu městem:	9 052 370,63 Kč

Zdroj: Město Kladno

Příloha 10: Katalog nabízených kroužků Labyrint

Bystré hlavy	Akademie kouzel		Labyrint klub Spirála	od 7 let	2 000 Kč	
	Genealogie		Labyrint	všechny věkové skupiny	1 000 Kč	
	IQ kluby a bystření mysli	Hrátky s myšlenkou		Labyrint klub Spirála	od 8 do 12 let	500 Kč
		IQ klub pro předškoláky		Labyrint klub Spirála	od 4 do 6 let	1 000 Kč
		IQ klub pro školáky		Labyrint klub Spirála	od 6 do 12 let	1 000 Kč
		Klub mladých debružárů		Labyrint klub Spirála	od 6 do 15 let	900 Kč
		Pohár vědy		Labyrint klub Spirála	1. stupeň ZŠ	900 Kč
	LEGO robotika	LEGO robotika 1		Labyrint	od 7 let	2 100 Kč
		LEGO robotika 2		Labyrint	od 7 let	2 100 Kč
		LEGO robotika 3		Labyrint	od 7 let	2 100 Kč
Rozvoj osobnosti	Cena vévodů z Edinburghu		Labyrint klub Spirála	od 14 do 24 let	100 Kč	
Divadlo	Divadlo	Divadelní příprava	Labyrint	od 1. do 3. třídy	1 400 Kč	
		Dramaťák	Labyrint	od 9 let	2 100 Kč	
		Minidivadýlko	Labyrint klub Spirála	od 6 do 12 let	1 700 Kč	
		Divadelně-dramatická dílna	Labyrint klub Spirála	od 11 do 15 let	1 850 Kč	
		Divadelní kroužek Paraplíčko	Kladenské divadélko	od 2. třídy	2 900 Kč	
		Dramatická příprava	Tuchlovice	od 7 do 22 let	1 600 Kč	
Hudba	Flétna	Flétna altová	Labyrint	děti od 7 let i dospělí	2 400 Kč	
		Flétna sopránová hravá	Labyrint	předškolní děti	2 400 Kč	
		Flétna sopránová - začátečníci	Labyrint	děti od 7 let	2 400 Kč	
		Flétna sopránová - pokročilí	Labyrint	děti od 7 let	2 400 Kč	
		Flétna –Doksy	Doksy	děti od 7 let do 10 let	2 100 Kč	
	Hudba pro nejmenší	Hudební školička	Labyrint	od 4 do 7 let	1 600 Kč	

		Robátka 1	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 4 do 18 měsíců	2 100 Kč
		Robátka 2	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 4 do 18 měsíců	2 100 Kč
		První krůčky k hudbě I. 1	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 18 měsíců do 3 let	2 100 Kč
		První krůčky k hudbě I. 2	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 18 měsíců do 3 let	2 100 Kč
		První krůčky k hudbě I. 3	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 18 měsíců do 3 let	2 100 Kč
		První krůčky k hudbě I. 4	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 18 měsíců do 3 let	2 100 Kč
		První krůčky k hudbě II.	Labyrint klub Spirála	rodiče s dětmi od 3 do 4 let	2 100 Kč
	Klavír	Klavír pro začátečníky i pokročilé	Labyrint	děti od 7 let, mládež, dospělí	2 600 Kč
		Klavír Doksy	Doksy	děti od 7 do 10 let	2 100 Kč
	Kytara	Elektrická kytara a baskytara	Labyrint	děti i dospělí	900 Kč
		Kytara A1 pro začátečníky	Labyrint	začátečníci	2 500 Kč
		Kytara A2 pro začátečníky	Labyrint	začátečníci	2 500 Kč
		Kytara A3 pro pokročilé	Labyrint	pokročilí	2 500 Kč
		Kytara A4 pro začátečníky	Labyrint	začátečníci	2 500 Kč
		Kytara A5 pro začátečníky	Labyrint	začátečníci	2 500 Kč
		Kytara A6 pro pokročilé	Labyrint	pokročilí	2 500 Kč
		Kytara A7 pro dospělé začátečníky	Labyrint	začátečníci	2 500 Kč
		Kytara A pro dospělé	Labyrint	dospělí	2 000 Kč
		Kytara B pro začátečníky i pokročilé	Labyrint	od 8 let, mládež, dospělí	2 500 Kč

		Kytara I. Začátečníci	Labyrint klub Spirála	od 9 do 15 let	2 400 Kč
		Kytara II. Mírně pokročilí	Labyrint klub Spirála	od 9 do 15 let	2 400 Kč
		Kytara III. Pokročilí	Labyrint klub Spirála	od 9 do 15 let	2 400 Kč
	Mandolína a kontrabas	Mandolína a kontrabas	Labyrint	dospělí	900 Kč
	Zpěv a muzikálová dílna	Výuka zpěvu pro začátečníky i pokročilé	Labyrint	od 8 let, mládež, dospělí	2 600 Kč
		Výuka populárního zpěvu s klávesy	Labyrint	od 7 let, mládež, dospělí	2 600 Kč
		Výuka populárního zpěvu pro začátečníky i pokročilé	Labyrint	od 7 let, mládež, dospělí	2 600 Kč
		Muzikálová dílna	Labyrint	od 9 let, mládež	2 000 Kč
		Pěvecký sbor Labyrint	Labyrint	od 8 let, mládež, dospělí	1 000 Kč
	Jazyky	Angličtina	Angličtina pro předškoláky začátečníci	Labyrint	od 5 let
Angličtina pro předškoláky-pokročilí			Labyrint	od 5 let	1 900 Kč
Anglická školička-začátečníci			Labyrint	od 6 let	1 900 Kč
Anglická školička-pokročilí			Labyrint	od 6 let	1 900 Kč
Angličtina: konverzace - děti			Labyrint	od 7 do 14 let	2 100 Kč
Angličtina: konverzace - mládež			Labyrint	mládež	2 100 Kč
Angličtina: konverzace - dospělí			Labyrint	dospělí	2 100 Kč
Angličtina – dospělí			Labyrint	dospělí	3 500 Kč
Angličtina Spirála I.			Labyrint klub Spirála	od 8 do 15 let	2 000 Kč
Angličtina Spirála II.			Labyrint klub Spirála	od 15 let	1 800 Kč
Angličtina v MŠ	Kamenné Žehrovice	od 4 do 6 let	1 000 Kč		

	Čeština pro cizince	Čeština pro cizince	Labyrint klub Spirála	od 7 do 15 let	1 500 Kč
	Italština	Italština - začátečníci	Labyrint	mládež a dospělí	3 200 Kč
		Italština - mírně pokročilí	Labyrint	mládež a dospělí	3 200 Kč
		Italština – pokročilí	Labyrint	mládež a dospělí	3 200 Kč
	Němčina	Němčina - začátečníci	Labyrint	mládež a dospělí	2 500 Kč
		Němčina - mírně pokročilí	Labyrint	mládež a dospělí	2 500 Kč
		Němčina - pokročilí	Labyrint	mládež a dospělí	2 500 Kč
Němčina pro děti		Labyrint klub Spirála	od 7 do 10 let	1 800 Kč	
Modelářství	Letecký modelář	Letecký modelář 1	Labyrint	děti od 8 let	2 700 Kč
		Letecký modelář 2	Labyrint	děti od 8 let	2 700 Kč
		Letecký modelář 3	Labyrint	děti od 8 let	2 700 Kč
	Plastikový modelář	Plastikový modelář	Labyrint	děti od 8 let	2 000 Kč
Multimédia	Čtenářský klub	Čtenářský klub	Labyrint	od 6 do 12 let	600 Kč
	Digitální fotografie a kamera	Digitální fotografie I.	Labyrint	mládež a dospělí	1 700 Kč
		Digitální fotografie II.	Labyrint	mládež a dospělí	1 700 Kč
		Srandakamera	Labyrint	od 8 do 18 let	1 300 Kč
	Počítačové hry	Minecraft 1	Labyrint	děti a mládež	1 800 Kč
		Minecraft 2	Labyrint	děti a mládež	1 800 Kč
		Minecraft 3	Labyrint	děti a mládež	1 800 Kč
	Tvůrčí psaní a mediální komunikace	Mediální komunikace	Labyrint	od 14 let	1 900 Kč
		Pište s námi fanfiction	Labyrint	od 10 let	950 Kč
		Tvůrčí psaní	Labyrint	mládež a dospělí	950 Kč
	Výpočetní technika pro všechny	Internet pro seniory	Labyrint	začátečníci i pokročilí	500 Kč
		Kroužky výpočetní techniky	Labyrint	od 8 do 15 let	2 400 Kč
Kurz 1 - Základní práce s PC		Labyrint	dospělí	850 Kč	

		Kurz 2 - Microsoft Word	Labyrint	dospělí	750 Kč
		Kurz 3 - Microsoft Excel	Labyrint	dospělí	950 Kč
		Kurz 4 - Internet a multimédia	Labyrint	dospělí	950 Kč
		Malý youtuber	Labyrint	od 7 do 15 let	1 800 Kč
Příprava na MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ	Doučování a příprava na přijímací zkoušky	Doučování ČJ, RJ, NJ, AJ	Labyrint	žáci 1. a 2. stupně ZŠ	2 400 Kč
		Doučování M, F, CH	Labyrint	žáci 2. stupně ZŠ	2 400 Kč
		Příprava na zkoušky z HV na SŠ i VŠ	Labyrint		2 000 Kč
	Příprava na MŠ	Dopoledne bez maminek - úterý	Labyrint	od 2,5 let	130Kč/dopoledne
		Dopoledne bez maminek - středa	Labyrint	od 2,5 let	130Kč/dopoledne
		Přípravka na MŠ	Labyrint klub Spirála	od 2,5 let do 5 let	130Kč/dopoledne
		Hravé dětičky	Kamenné Žehrovice	od 1 do 4 let	1 400 Kč
	Příprava na ZŠ	Příprava na čtení	Labyrint	předškoláci, děti z 1. třídy	1 500 Kč
		Budu školáček 1	Labyrint klub Spirála	předškoláci	900 Kč
		Budu školáček 2	Labyrint klub Spirála	předškoláci	900 Kč
Přírodověda	Astronomové	Astronomové	Labyrint	děti od 9 let, mládež a dospělí	1 900 Kč
	Bylinky	Bylinářský rok	Labyrint	zájemci o alternativní medicínu	1 800 Kč
	Člověk a pes	Psí přítel nejen na gauč	Labyrint	začátečníci i pokročilí bez rozdílu věku	2 200 Kč
	Rybářství	Šupinka	Labyrint klub Spirála	od 7 do 12 let	900 Kč

	Myslivost	Kroužek myslivců a přátel přírody	Labyrint klub Spirála	od 6 do 12 let	900 Kč
Rukodělné činnosti	Keramika	Hlíňáca - začátečníci	Labyrint	rodiče a děti, samostatné děti, dospělí	550 Kč
		Hlíňáca - mírně pokročilí	Labyrint	rodiče a děti, samostatné děti, dospělí	550 Kč
		Hlíňáca – pokročilí	Labyrint	rodiče a děti, samostatné děti, dospělí	550 Kč
		Keramika	Labyrint	od 6 let	2 700 Kč
	Kutění a tvoření	Kutil	ZŠ Pařížská	od 6 do 15 let	2 000 Kč
		Tvoření v přírodě	Kamenné Žehrovice	od 6 let	1 400 Kč
	Obleč si svou panenku	Obleč si svou panenku 1	Labyrint	od 6 do 15 let	3 200 Kč
		Obleč si svou panenku 2	Labyrint	od 6 do 15 let	3 200 Kč
	Péče o domácnost	Hospodyňka	Labyrint klub Spirála	od 7 let	1 650 Kč
	Tanec	Tanec pro mladé	Break dance	Labyrint klub Spirála	od 8 do 18 let
Show dance			Labyrint klub Spirála	od 6 do 13 let	2 100 Kč
Street dance mini			Labyrint klub Spirála	od 5 let	1 600 Kč
Street dance			Labyrint klub Spirála	od 9 let	2 100 Kč
Flamenco a spontánní tanec		Flamenco děti	Studio Ganeša	od 6 do 15 let	3 200 Kč
		Flamenco dospělí - začátečníci	Studio Ganeša	od 15 let, dospělí	3 520 Kč

		Spontánní tanec	Labyrint klub Spirála	mládež, dospělí	1 400 Kč
	Diskotančení	Diskohrátky	Labyrint klub Spirála	od 3 do 6 let	1 500 Kč
		Diskopřípravka	Labyrint klub Spirála	od 6 do 9 let	1 500 Kč
		Disco dance	Labyrint klub Spirála	od 9 let	2 100 Kč
		Retro dance	Labyrint klub Spirála	mládež, dospělí, senioři	1 400 Kč
	Orientální břišní tanec	Orientální břišní tance pro malé tanečnice	Labyrint klub Spirála	od 6 do 15 let	2 200 Kč
		Orientální břišní tance	Labyrint klub Spirála	od 16 let, dospělí	2 800 Kč
Výtvarné činnosti	Móda a styl	Styl	Labyrint	od 12 let, mládež	1 200 Kč
	Výtvarné kroužky	Barvínek	Labyrint	od 4 let do 6 let	1 950 Kč
		Dětská výtvarná dílna	Labyrint	děti, mládež	2 600 Kč
		Grafické techniky	Labyrint	od 8 do 15 let	1 200 Kč
		Paleta	Labyrint	od 9 let, mládež	2 600 Kč
		Trendy výtvarné inspirace	Labyrint	mládež	2 500 Kč
		Tvoříček 1	Labyrint	od 6 let	1 950 Kč
		Tvoříček 2	Labyrint	od 6 do 12 let	1 950 Kč
		Výtvarná relaxace pro dospělé	Labyrint	mládež a dospělí	2 500 Kč
Arteterapeutický ateliér	Labyrint klub Spirála	mládež a dospělí	2 500 Kč		

		Výtvarný koutek pro rodiče s dětmi	Labyrint klub Spirála	rodiče a děti od 1,5 do 3 let	80 Kč/lekcí
		Výtvarňáček I	Labyrint klub Spirála	od 4 do 6 let	2 200 Kč
		Výtvarňáček II	Labyrint klub Spirála	od 6 do 10 let	2 200 Kč
		Výtvarňáček pro náctileté	Labyrint klub Spirála	od 10 let	3 500 Kč
	Výtvarný zeměpis	Výtvarný zeměpis	Labyrint	od 8 let, mládež, dospělí	1 700 Kč
Ostatní	Klub-ko žen	Klub-ko žen	Labyrint klub Spirála	dospělí	350 Kč
	Spaní v Labyrintu	Spaní v Labyrintu	Labyrint	od 6 do 15 let	600 Kč
	Mladí zpravodajové	Mladí zpravodajové	Labyrint	mládež	0 Kč
Sport	Aerobic	Aerobic	Kamenné Žehrovice	od 7 do 12 let	1 400 Kč
	Airsoft	Airsoft	les na Lapáku	především kluci od 10 do 15 let	1 000 Kč
	Badminton	Badminton	tělocvična 1. ZŠ Amálská	od 6 do 18 let	1 990 Kč
	Bowling	Bowling I	Bowlingová dráha Oáza	od 8 let	1 900 Kč
		Bowling II	Bowlingová dráha Oáza	od 8 let	1 900 Kč
	Cvičení na míči	Cvičení na míči	Labyrint	děti, mládež, dospělí	1 000 Kč
	Cvičení pro nejmenší	Cvičení v Labyrintu	Labyrint	děti od 3 do 5 let	1 100 Kč
		Cvičení rodičů s dětmi	Labyrint klub Spirála	rodiče a děti od 2 let	jednorázově 80Kč

		Cvičení v tělocvičně	tělocvična ZŠ Zd. Petřínka	děti od 4 do 6 let	1 400 Kč
		Cvičení pro rodiče a děti	tělocvična ZŠ Zd. Petřínka	rodiče a děti od 2 let	1 400 Kč
	Deskové hry	Deskové moderní hry	Labyrint	od 6 do 15 let	700 Kč
	Discgolf	Discgolf pro děti	Sítenské údolí	od 7 let	1 400 Kč
		Discgolf pro dospělé	Sítenské údolí	dospělí	1 400 Kč
	Florbal	Florbal pro nejmenší	tělocvična ZŠ Pařížská	od 5 do 8 let	2 000 Kč
		Florbal	tělocvična ZŠ Pařížská	od 9 let	2 700 Kč
		Florbal Doksy	sportovní hala Doksy	od 6 do 12 let	1 550 Kč
		Florbal KŽ - začátečníci	Kamenné Žehrovice	od 6 do 10 let	1 550 Kč
		Florbal KŽ - pokročilí	Kamenné Žehrovice	od 10 do 15 let	1 550 Kč
	Jóga	Hrátky s jógou	Labyrint klub Spirála	od 5 do 10 let	1 600 Kč
	Judo	Judo příprava pro rodiče a děti	atrium hotelu Sítná	od 2 do 5 let	2 200 Kč
		Judo pro děti	atrium hotelu Sítná	od 6 do 12 let	2 650 Kč
		Judo pro mládež	atrium hotelu Sítná	od 12 do 19 let	2 650 Kč
	Karetní hry	Bridž	Labyrint	všichni zájemci bez rozdílu věku	1 000 Kč
		Lóra	Labyrint	všichni zájemci bez rozdílu věku	1 300 Kč

	Koně a péče o ně	Jezdecký kroužek Libušín 1 - podzim	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 2 - podzim	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 3 - podzim	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 4 - podzim	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 5 - jaro	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 6 - jaro	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 7 - jaro	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
		Jezdecký kroužek Libušín 8 - jaro	tvrz Libušín	začátečníci i pokročilí	1 900 Kč
	Kondiční příprava	Kondiční příprava	Labyrint klub Spirála	od 12 do 15 let	1 500 Kč
	Lukostřelba a kuše	Lukostřelba	Labyrint	od 10 let	900 Kč
		Kuše	Labyrint	od 10 do 15 let	1 000 Kč
	Míčové hry	Sportovní míčový mix	tělocvična ZŠ Zd. Petříka	od 1. do 4. třídy	1 850 Kč
		Volejbal	tělocvična ZŠ Vašatova	dospělí	1 900 Kč
		Volejbal s ringem	tělocvična ZŠ Vašatova	od 8 do 18 let	2 000 Kč
	Mladí hasiči	Mladí hasiči	Labyrint	od 7 do 15 let	1 100 Kč
	Outdoorové aktivity a boulder	Roháči	Labyrint klub Spirála	od 6 let, mládež, dospělí	1 250 Kč
		Přežití v přírodě	Labyrint klub Spirála	od 6 let do 15 let	1 500 Kč
		Boulder	Lezecká stěna Sambar	od 6 do 15 let	3 200 Kč
	Plavání	Plaváček	Aquapark Kladno	děti od 6 let	2 100 Kč

	Stolní tenis	Stolní tenis	Labyrint klub Spirála	od 8 do 15 let	2 200 Kč
	Střelecký kroužek	Střelecký kroužek	Labyrint	od 9 do 15 let	1 000 Kč
	Šachy	Šachy – začátečníci	Labyrint	od 9 let	700 Kč
		Šachy – sportovní	Labyrint	od 9 let	1 250 Kč
	Zumba	Zumba pro všechny	Labyrint klub Spirála	všechny věkové skupiny	1 650 Kč
		Zumbička	Labyrint klub Spirála	od 6 do 15 let	1 650 Kč

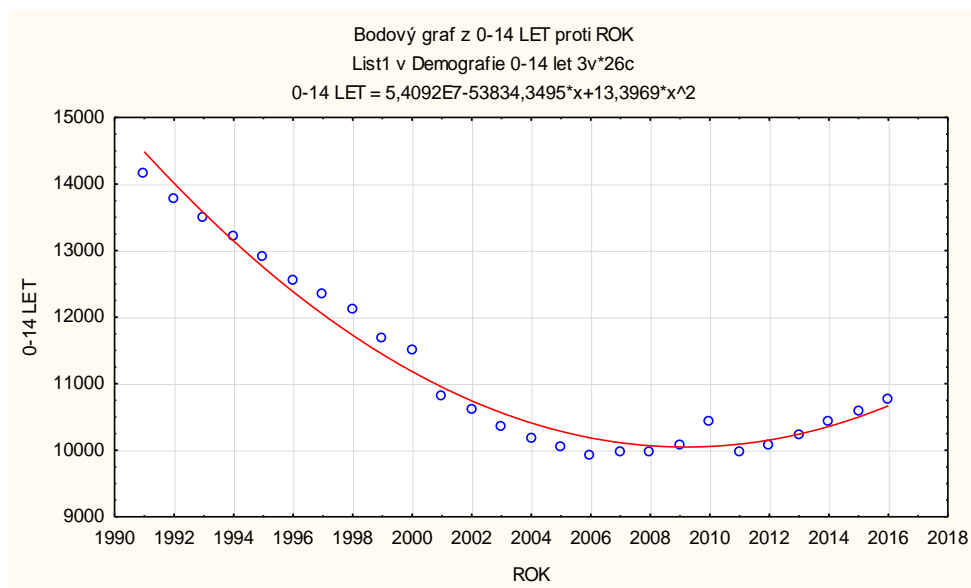
Zdroj: Labyrint Kladno

Příloha 11: Tabulka demografického vývoje v regionu města Kladno

ROK	0-14 LET	viz vztah [2.1]	viz vztah [2.2]	viz vztah [2.4]	ROK	15-64 LET	viz vztah [2.1]	viz vztah [2.2]	viz vztah [2.4]
1991	14 171	-	-	-	1991	49 491	-	-	-
1992	13 777	-394	-	0,9722	1992	49 699	208	-	1,0042
1993	13 485	-292	102	0,9788	1993	49 964	265	57	1,0053
1994	13 217	-268	24	0,9801	1994	50 346	382	117	1,0076
1995	12 916	-301	-33	0,9772	1995	50 507	161	-221	1,0032
1996	12 553	-363	-62	0,9719	1996	50 376	-131	-292	0,9974
1997	12 351	-202	161	0,9839	1997	50 340	-36	95	0,9993
1998	12 115	-236	-34	0,9809	1998	50 359	19	55	1,0004
1999	11 692	-423	-187	0,9651	1999	50 526	167	148	1,0033
2000	11 498	-194	229	0,9834	2000	50 662	136	-31	1,0027
2001	10 812	-686	-492	0,9403	2001	50 461	-201	-337	0,9960
2002	10 621	-191	495	0,9823	2002	50 158	-303	-102	0,9940
2003	10 347	-274	-83	0,9742	2003	50 005	-153	150	0,9969
2004	10 176	-171	103	0,9835	2004	49 493	-512	-359	0,9898
2005	10 052	-124	47	0,9878	2005	49 482	-11	501	0,9998
2006	9 919	-133	-9	0,9868	2006	49 383	-99	-88	0,9980
2007	9 974	55	188	1,0055	2007	49 443	60	159	1,0012
2008	9 984	10	-45	1,0010	2008	49 391	-52	-112	0,9989
2009	10 072	88	78	1,0088	2009	48 994	-397	-345	0,9920
2010	10 423	351	263	1,0348	2010	49 013	19	416	1,0004
2011	9 965	-458	-809	0,9561	2011	47 224	-1 789	-1 808	0,9635
2012	10 068	103	561	1,0103	2012	46 650	-574	1 215	0,9878
2013	10 218	150	47	1,0149	2013	46 110	-540	34	0,9884
2014	10 433	215	65	1,0210	2014	45 603	-507	33	0,9890
2015	10 592	159	-56	1,0152	2015	45 032	-571	-64	0,9875
2016	10 755	163	4	1,0154	2016	44 726	-306	265	0,9932

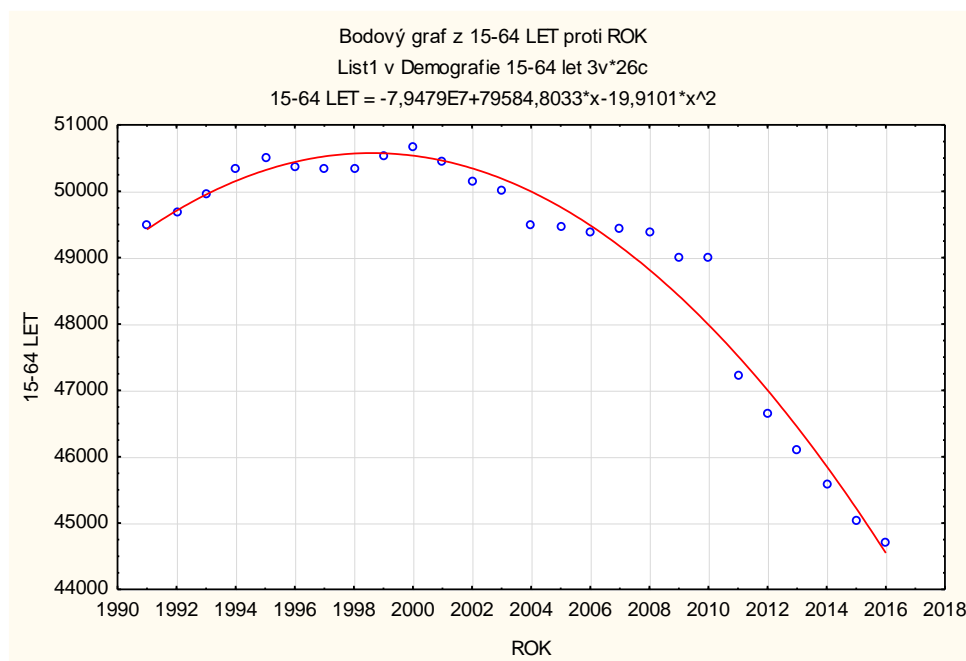
Zdroj: Vlastní zpracování; ČSÚ

Příloha 12: Grafické vyjádření demografického vývoje obyvatel 0-14 let v regionu města Kladno

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 13: Grafické vyjádření demografického vývoje obyvatel 15-64 let v regionu města Kladno

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 14: Výsledky regrese pro obyvatele 0-14 let

Výsledky regrese se závislou proměnnou : 0-14 LET (List1 v Demografie 0-14 let) R= ,98826349 R2= ,97666473 Upravené R2= ,97463558 F(2,23)=481,32 p<0,0000 Směrod. chyba odhadu : 218,35						
N=26	b*	Sm.chyba z b*	b	Sm.chyba z b	t(23)	p-hodn.
Abs.člen			14988,48	139,0260	107,8107	0,000000
t	-2,87020	0,132379	-514,50	23,7296	-21,6818	0,000000
V3**2	2,07897	0,132379	13,40	0,8531	15,7047	0,000000

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 15: Výsledky regrese pro obyvatele 15-64 let

Výsledky regrese se závislou proměnnou : 15-64 LET (List1 v Demografie 15-64 let) R= ,98315537 R2= ,96659449 Upravené R2= ,96368966 F(2,23)=332,75 p<,00000 Směrod. chyba odhadu : 350,11						
N=26	b*	Sm.chyba z b*	b	Sm.chyba z b	t(23)	p-hodn.
Abs.člen			49101,98	222,9123	220,2749	0,000000
t	1,42616	0,158387	342,59	38,0476	9,0042	0,000000
V3**2	-2,30558	0,158387	-19,91	1,3678	-14,5566	0,000000

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 16: Predikce pro rok 2018, obyvatelé 0-14 let

Proměnná	Předpovězené hodnoty (List1 v Demografie 0-14 let) proměnné: 0-14 LET		
	b-váha	Hodnota	b-váha * Hodnota
t	-514,498	28,0000	-14406,0
V3**2	13,397	784,0000	10503,2
Abs. člen			14988,5
Předpověď			11085,7
-95,0%LS			10752,5
+95,0%LS			11418,9

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 17: Predikce pro rok 2018, obyvatelé 15-64 let

Proměnná	Předpovězené hodnoty (List1 v Demografie 15-64 let) proměnné: 15-64 LET		
	b-váha	Hodnota	b-váha * Hodnota
t	342,5902	28,0000	9592,5
V3**2	-19,9107	784,0000	-15609,5
Abs. člen			49102,0
Předpověď			43085,0
-95,0%LS			42550,7
+95,0%LS			43619,3

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 18: Vývoj celkových městem Kladnem poskytnutých dotací do oblasti volnočasových aktivit

Rok	Poskytnuté dotace (v tis. Kč)	d_{1i}	d_{2i}	k_i
2008	2500	-	-	-
2009	3350	850	-	1,34
2010	3000	-350	-1200	0,896
2011	3000	0	350	1
2012	2700	-300	-300	0,9
2013	2000	-700	-400	0,741
2014	1010	-990	-290	0,505
2015	2060	1050	2040	2,04
2016	3990	1930	880	1,937
2017	4415	425	-1505	1,107

Zdroj: Vlastní zpracování; město Kladno

Příloha 19: Dotazník pro první stupeň ZŠ

Správnou odpověď prosím zakroužkuj ☺

1. Jsem: **KLUK** **DÍVKA**
2. Kolik je mi roků: **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12**
3. Do které třídy chodím: **1.** **2.** **3.** **4.** **5.**
4. Bydlím ve/na: **MĚSTĚ** **VESNICI**
5. Chodíš pravidelně do nějakého zájmového kroužku?

ANO **NE**

6. Pomohl ti někdo s výběrem kroužku?
 - Rodina
 - Kamarád/ka
 - Kroužek jsem si vybral/a sám/a
 - Nechodím na kroužek
7. Proč na žádný kroužek nechodíš?
 - Rodiče nechtěli
 - Já nechci, nebaví mě to
 - Stojí to hodně peněz
 - Nemám na to čas
 - Jiný důvod
8. Chodil/a jsi někdy na nějaký zájmový kroužek do Labyrintu na Kladně?

ANO **NE**

Příloha 20: Dotazník pro druhý stupeň ZŠ a pro studenty SŠ

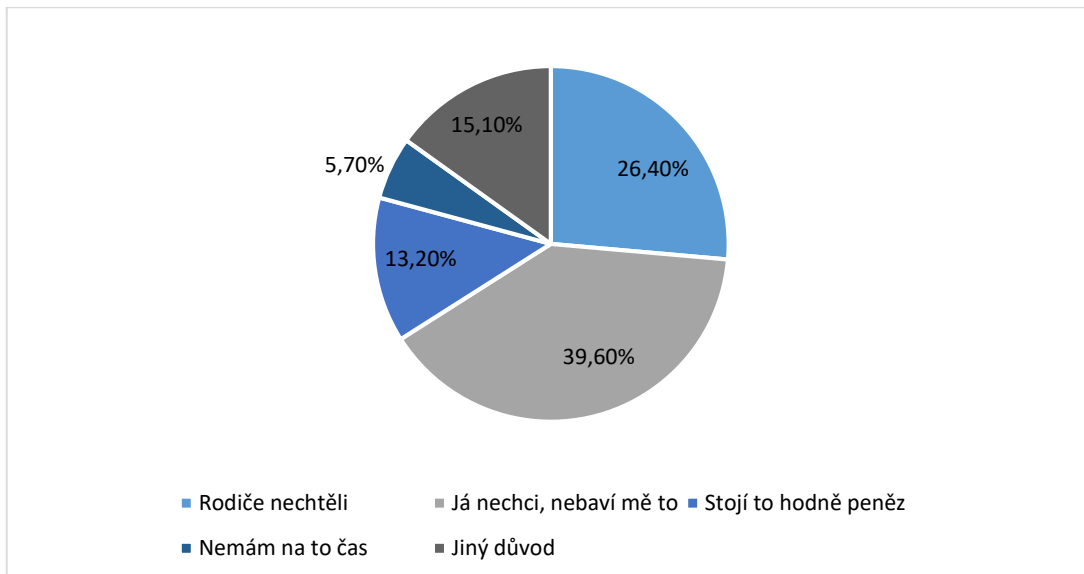
Správnou odpověď prosím zakroužkuj ☺

1. Jsem: **KLUK** **DÍVKA**
2. Kolik je mi let:
3. Do které třídy chodím:
4. Bydlím ve/na: **MĚSTĚ** **VESNICI**
5. Chodíš pravidelně do nějakého zájmového kroužku?

ANO **NE**
6. Pomohl ti někdo s výběrem kroužku?
 - Rodina
 - Kroužek jsem si vybral/a sám/a
 - Kamarád/ka
 - Nechodím na kroužek
7. Proč na žádný kroužek nechodíš?
 - Rodiče nechtěli
 - Já nechci, nebaví mě to
 - Stojí to hodně peněz
 - Nemám na to čas
 - Jiný důvod
8. Chodil/a jsi někdy na nějaký zájmový kroužek do Labyrintu na Kladně? **ANO** **NE**
9. Myslíš si, že má Kladno dostatečné možnosti jak a kde trávit volný čas? **ANO** **NE**
 - Pokud zakroužkuješ **ne**, napiš, co ti na Kladně chybí, o jakou aktivitu bys měl/a zájem:

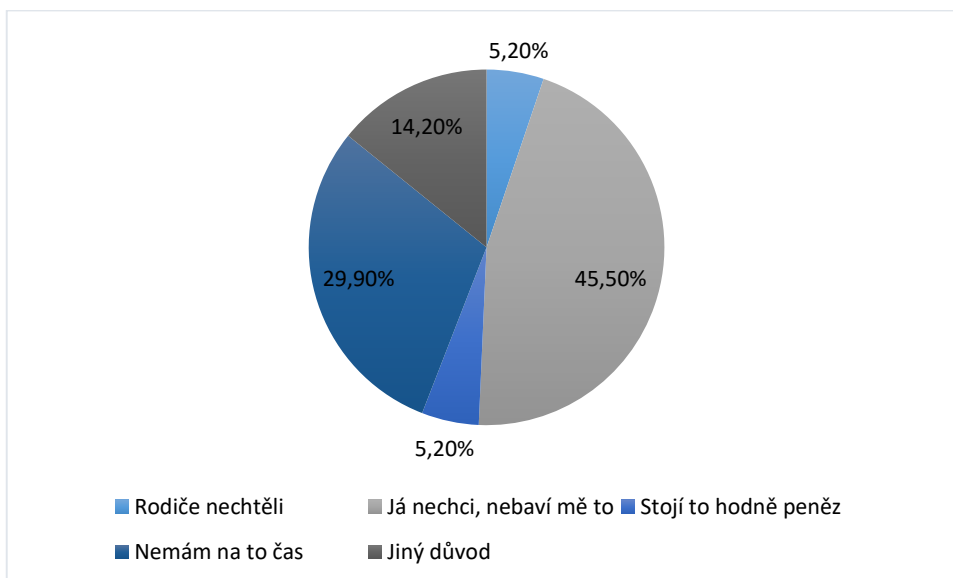
.....

Příloha 21: Důvody nenavštěvování organizovaných volnočasových aktivit dětí prvního stupně

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 22: Důvody nenavštěvování organizovaných volnočasových aktivit dětí a mládeže druhého stupně a středních škol

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 23: Pozorované četnosti; Pohlaví vs. Zájmový kroužek

2-rozměrná tabulka: Pozorované četnosti (List1 v Pohlaví vs. Zájmový kroužek) Četnost označených buněk > 10			
Pohlaví	Zájmový kroužek Ano	Zájmový kroužek Ne	Řádk. součty
Chlapec	65	99	164
Dívka	68	88	156
Celk.	133	187	320

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 24: χ^2 test pro nezávislost; Pohlaví vs. Zájmový kroužek

Statist. : Pohlaví(2) x Zájmový kroužek(2) (List1 v Pohlaví vs. Zájmový kroužek)			
Statist.	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	,515049	df=1	p=,4729
M-V chí-kvadr.	,515086	df=1	p=,4729

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 25: Pozorované četnosti; Pohlaví vs. Bydliště

2-rozměrná tabulka: Pozorované četnosti (List1 v Pohlaví vs. Bydliště) Četnost označených buněk > 10			
Pohlaví	Bydliště Město	Bydliště Vesnice	Řádk. součty
Chlapec	107	57	164
Dívka	108	48	156
Celk.	215	105	320

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 26: χ^2 test pro nezávislost; Pohlaví vs. Bydliště

Statist. : Pohlaví(2) x Bydliště(2) (List1 v Pohlaví vs. Bydliště)			
Statist.	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	,576440	df=1	p=,44771
M-V chí-kvadr.	,577006	df=1	p=,4474

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 27: Pozorované četnosti; Věk vs. Vliv rodiny

2-rozměrná tabulka: Pozorované četnosti (List1 v Ovlivnění rodinou) Četnost označených buněk > 10			
Věk	Ovlivnění rodinou Ano	Ovlivnění rodinou Ne	Řádk. součty
Děti	24	96	120
Mládež	10	190	200
Celk.	34	286	320

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12

Příloha 28: χ^2 test pro nezávislost; Věk vs. Vliv rodiny

Statist.	Statist. : Věk(2) x Ovlivnění rodinou(2) (List1 v Ovlivnění rodinou)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	17,77046	df=1	p=,00002
M-V chí-kvadr.	17,20293	df=1	p=,00003

Zdroj: Vlastní zpracování; Software STATISTICA 12